

ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1876

Βραβευθέν υπό του έν Παρισίοις Συλλόγου προς ενίσχυσιν των έλληνικων σπουδων, άξιωθεν άργυρου μεταλλίου έν τη Έκθέσει της Δ' Ολυμπιάδος και χαλκου έν τη Παγκοσμίω Έκθέσει του 1889.

Τιμή συνδρομής έτησίως και προπληρωτέας: Διά τό Έσωτερικόν φρ. 8 διά τό Έξωτερικόν φρ. χρ. 10. — Τιμή φύλλου: Διά τό Έσωτερικόν φρ. 0,20 διά τό Έξωτερικόν φρ. χρ. 0,20.

Διά καταχωρήσεις άγγελίων έν τη τελευταία σελίδι κτλ. γίνονται ιδιαίτεροι συμφωνία. — Γραφείον: όδός Νομισματοκοπέιου αριθ. 7 παρά την Διεύθυνσιν της Αστυνομίας.

1895.

Έν Αθήναις, 9 Απριλίου.

Αριθ. 15.

Ο ΝΕΙΡΟ

Τόν έβλεπα. Τριγύρω του νυχτιά χωρίς άστέρι, βαρύ σκοτάδι και πηχτό που πλάκωνε τη φύση· μάτι δέ δύνουνταν να δει ή να σαλέψει χέρι ή ν' αναδάνει αναπνοή ή στόμα να μιλήσει.

Κι' όμως τόν έβλεπα... εκεί με τη γλυκιά ματιά του, γιομάτη από βαθύ καημό κι' αγάπη, με θεωρούσε άκίνητος... που μ' άνοιχτή άψήτος την άγκαλιά του μέσ' σ' τη δική μου άλλες φορές, σά μ' έβλεπε, πετούσε.

«Γιατί τα χείλια του κλειστά, κρύα γιατί σά χιονία;» έλεγε ό νοῦς μου και φοιχτή τόν τυραγνούσε ζάλη «π' άψήτα τρεμοσαλέβουνταν σ' τα περασμένα χρόνια, σά γύριζ' άπ' την ξενιτιά και σμίγαμε και πάλι».

Και τ' όνομά του πάσκιζα να πω τ' αγαπημένο, να κράξω «Μέρες πέρασαν και μήνες, αδερφέ μου, που τη γλυκιά σου τη φωνή ν' άκούσω περιμένο, μια λέξη μιλήσέ μου».

Μά σ' το λαιμό μου πνίγουνταν τα λόγια· και ζητούσα με χέρια περικαλεστά τόν πόθο μου να δείξω, μα σά να πέτρωσαν σ' τη γήε άπάνου, δέ μπορούσα τα χέρια μου να σμίξω.

Και με πιασμένο άνασασμό καρτέρεβα βοήθια, μα νέκρα πάντα και σιγή· μόν της καρδιάς μου οι χτύποι, σά χτύποι νεκροσήμαντρον άχοῦσαν μέσ' σ' τα στάθια μ' άπελεπισμένη λύπη.

Κι' εκεί τα νύχια αρχίνισα σ' τις δάρκες μου να μπήγω, ζητώντας άπ' τ' άθώρητα ν' απαλλαχτώ δεσμά μου, τί μέσ' σ' την άφωτη νυχτιά τόν είδα λίγο λίγο που δούσε από μπροστά μου.

Και προσπαθοῦσα, μάχουμουν... κι' ή στενοχώρια, οι πόνοι, μ' ένα μου δάκρυ ξέσπασαν βαρύ και φλογισμένο, που τό 'νωσα βαθιά βαθιά την όψη να μ' όργώνει σά μέσα σ' άγρια σίδερο φωτιά κοκκινισμένο.

Εύπνησα τότες. Της άβγής τόν ήλιο άντίκρυ μου είδα που με τό φώς του του βουνοῦ χρυσόλουζε την πλάτη. 'Ω του ήλιου πως άχαρη μου φάνηκε ή άχτίδα στερνά άπ' του δόλιου μου αδερφοῦ τ' όνειρεμένο μάτι!

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

Μ ΠΑΡΗΓΟΡΙΤΣΑ

(Ταξειδιώτικη ομηριώδης).

29 Μαρτίου

Ο βορρᾶς πνέει μανιώδης. Ὁγκώδη μελανὰ νέφη, ἀσφυροπύριφα, κύλιονται βροδεῶς ἀνά τὸ στερεώμα· καὶ ἡ σεληνὴ ὄχρᾶ καὶ περιαλγῆς προβάλλουσα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, προσδέλπει τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐπέπεσε πάλιν βαρὺς ὁ χειμῶν.

Τοιαῦτα ἐκπλήξεις μᾶς ἐπεφύλασσαν αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Μαρτίου, οἱ μέρες τῆς γρηᾶς, κατὰ τὸν παρατηρητικώτατον λαόν. Καὶ νὰ εἶνε Μεγάλη Ἑβδομάς καὶ νὰ ἔχωμεν τόσον ἀνάγκην τοῦ ἐκτάκτου ὠραίου καιροῦ τῶν τελευταίων ἐβδομάδων! Τί ἀτυχία καὶ διὰ τοὺς ἱερεῖς, καὶ διὰ τοὺς χριστιανοὺς, καὶ διὰ τοὺς ἐρωτευμένους, καὶ διὰ τοὺς παντοπώλας, καὶ διὰ τοὺς οἰκογενειάρχας καὶ διὰ τοὺς... χρονογράφους. Ἄν ἡ κακοκαρία ἐξακολουθῆσῃ, τί θὰ γίνωνται οἱ ἐπιτάφιοι μεθαύριον καὶ πῶς θὰ περιγραφῶμεν ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν ἐξόχως ἀθηναικὴν ἐσπεραν, τὴν πλήρη αἰγλῆς καὶ μεγαλοπρεπειᾶς — ὅταν ὁ ἀῖρ δὲν ὀδύνη τὰ κηρία τῶν λιτανευόντων καὶ αἱ ὁδοὶ δὲν εἶνε βορβορώδεις καὶ ὁ οὐρανός, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπέρχονται τόσαι εὐχαὶ καὶ τόσα θυμιάματα, δὲν εἶνε σκεπασμένος ἀπὸ νέφη ἀπειλητικά. Ἄν ἡ κακοκαρία ἐξακολουθῆσῃ, τί θὰ γίνῃ ἡ πασχαλιὰτικὴ κίνησις καὶ πῶς θὰ ψηθῆ ὁ ἀμνός καὶ τί θὰ γίνωνται αἱ ὑπαίθριοι ἑορταί, αἱ ὁποῖαι προεμνύοντο φέτος τόσον ζωηραί, μὲ τὸν ἀκμαῖον ἐκλογικὸν ὄργανόν, τὸν μὴ κοπάζοντα οὐτε τὸ Πάσχα!

Ἄλλ' ἀρεκεῖ... Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε ὅτι τὸ ἔργον μου εἶνε πολὺ ἀχαρὶ σήμερον. Γράφω πρὸ τοῦ Πάσχα, καὶ θὰ μὲ ἀναγινώσκετε μετὰ τὸ Πάσχα. Οἱ φόβοι, τοὺς ὁποίους μοῦ ἐμπνέει ὁ θυριγμὸς τοῦ ἀνέμου, θὰ γνωρίζετε σεῖς πλέον ἢ ἐπιπλήθεισαν ἢ ἐὰν ἐφάνησαν μάταιοι. Ἄλλα ἐπρεπε νὰ ἴδωσ ἐῖπω, βλέπετε, ἀλλὰ ἐπρεπε νὰ ἴδωσ περιγράφω... Ἄλλα ποῦ καιρός! Οἱ στοιχειοθεταὶ φυσικά δὲν θὰ ἐργασθῶν αὐτὰς τὰς ἡμέρας καὶ μοῦ ζήτουσ τὸ ἄρθρον μου ἀπὸ σήμερον. Καὶ ἀφ' οὗ ἡ χρονογραφία εἶνε κάτι τι ἐκ τῶν ὑστερῶν, ἀναγκάζομαι νὰ μὴ γράψω σήμερον Ὀκταήμερον.

Ἄδικον λοιπὸν εἶχεν ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι ὁ χριστιανισμὸς εἶνε μὴ μεγάλη... ἀργία:

Γρ. Ξ.

Γενματίσαμε στὴ Σπολαίτα, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ θαυμαστὸ γεφύρι τοῦ Ἄσπρου, τὸ βλοσιδέρο. Τί δυνατό καὶ τί ὄμορφο γεφύρι ἀλήθεια! γεφύρι ποῦ ἂν ἐχτίζονταν σὲ μίαν ἄλλη ἐποχὴ θὰ τῶλεγον στοιχειωμένο καὶ θὰ τοῦβηκαν τόσα λυπητερά τραγοῦδια. Ζυγὸς ἀληθινὸς τοῦ Ἄσπρου τοῦ περήφανου, ποῦ ἔκαμε ἓνα χωριάκι νὰ πῆ σὰν τὸ εἶδε:

— Αἶντε, καίμυμένε Ἄσπρε, καὶ σένα σὲ σαμάρωσαν.

Καθίσταμε κάτω ἀπὸ τὴν ἀκρινὴ κωμάρα του σιμά σ' ἓνα φουντωμένο πλατανάκι, ποῦ ὄραστο ἀγεράκι ἔκαμε τὰ φύλλα του νὰ σειοῦνται καὶ νὰ μᾶς μιλῶνε τὴν ὑψηλὴ γλῶσσα τῆς φύσεως: στὰ πόδια μᾶς ἔτρεχεν ἡσυχα ἡσυχα τὸ γαργαρό νερὸ τοῦ Ἄσπρου γιὰ νὰ μᾶς ναυορίζῃ καὶ νὰ ὀρσιζῇ μὲς τὸ καταμεισήμερον τὸν τρογύρω μᾶς ἀέρα.

Δὲν ἦταν τὴν ὥρᾳ ὁ Ἄσπρος ὁ φρεβερὸς ποῦ κάνει τίς τρομερὲς καταϊβηκίαις καὶ πνίγει περαταριεὲς βλόκληρες, ὁ Ἄσπρος τὸ θηρίο ποῦ ξεριζώνει τὰ δέντρα τὰ βιζιμιά λιθάκια, ποῦ καταποντίζει τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια τῶν στάγια, ποῦ πέρνει τὰ χωριά καὶ τὰ κοτρόνια καὶ γίνονται ὁ ἴδιος ἡ καλὴ καὶ ἡ κακὴ μοῖρα τοῦ χωριότη· τοῦ κοπρίζει ἀνέξοδα τὰ χωράφια του, τοῦ φέρνει τὰ ζύλα μὲς στὸ σπίτι του, καὶ ὕστερα χαντακώνει καὶ τοὺς κόπους καὶ τὰ βώδια του καὶ τὰ παιδιὰ του. Ὁχι! ἦταν ἡμέρας σὰν μικρὸ βεμματάκι, σὰν παιδάκι παγανό, σὰν λιοντάρι χορτασμένο· καὶ τόσο ἦταν ταπεινὸς ποῦ πέντε ἐξῆ καραγκούνισσες τὸν περιφρόνησαν καὶ δὲν καταδέχτηκαν μῆτε στὸ γεφύρι νὰ νησιβοῦν γιὰ νὰ περάσουν, μὰ σήκωσαν ἀπάνω ἀπ' τὴ μέση τὰ σιγκούνια τους καὶ περπατώντας καὶ κουβεντιάζοντας ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ Βάλτο στὴν Τριχωνιά. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐστρώσαμε τὴν πεστέρα μᾶς, ἀνοίξαμε τοὺς κεφτέδες μᾶς, ἐκόψαμε τὸ τυρὶ μᾶς, καὶ τὴ γεμίσαμε καλὰ· ἐπειτὰ ἀδειάσαμε τὴ μπόστια μᾶς, ἐμάσαμε τὰ ἀπομεινάρια καὶ τὰ βάλουμε στὴν ἀμαξά καὶ πήγαμε παρακάτω στὸ βέμμα νὰ πιούμε νερὸ μὲ τὰ χέρια μᾶς, ὅπως ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος φιλόσοφος ποῦ δὲν ἤθελε νάχη ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε γιὰ νὰνε ἔτσι σιμώτερα στὸ Θεό. Γλυστρώσαμε ἀπάνω στὰ γυαλιστερά σὰν μαρμαρα χαλίκια του, ἐπιανόμενα ἀπὸ τίς χαμηλὲς θαρνεύλες καὶ τὰ παραρριζία τῶν πλατανιδῶν, ἐβρεχόμενα μὲ τὰ χέρια, πετριβολιούμαστε, ἐπαίξαμε καὶ γελεύσαμε ἀληθινότητα. Τὰ κορίτσια ἐμάζωζαν κἄποσα λιθάκια στρογγυλά γιὰ πεντάβολα καὶ μοῦ τὰ φώρτωσαν στὴ βαλίτζα μου, ἐκοψαν λευλοῦδια ἄσπρα καὶ κόκκινα ἀπὸ τίς δάφνες καὶ μοῦ τὰ πάτησαν στὰ φύλλα

ἀπὸ τὸ πορτοφίλιό μου. Τῶρα ἀκόμα μαρμαρένα, καὶ τότε ποῦ γράφω ἀνοίξα νὰ τὰ ἴδω γιὰ νὰ θυμηθῶ καλλίτερα τὸ καλότυχο ἐκεῖνο μεσημέρι ποῦ λίγα ὄμοια μὲ αὐτὸ εὐρίσκω στὴ ζωὴ μου. Ὡς τόσο, ὁ ἀσπλαγχνὸς ὁ Παναγῆς ὁ ἀμαξᾶς μᾶς ἐφώναζε πῶς θὰ νυχτώσωμε στὸ Βάλτο καὶ ἔκαμε τὰ κορίτσια νὰ φρεβηθῶν. Ἀφήσαμε μὲ πολλὴ λύπη μᾶς τὴν ὄμορφη ἐκεῖνη ἀκροποταμιὰ ποῦ δὲν ἔχει τὴν ὄμοια τῆς καθῆνας μᾶς εἶπε ὅσα ἤξερε ἀπὸ μὴ μὴ ἡ μεγάλη, βλάκικρα ἢ μισὰ ἑλληνικὰ ἢ γαλλικὰ ποιήματα ποῦ εἶχαν κἄποια σχέση μικρὴ ἢ μεγάλη μὲ τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο γεῦμα μᾶς. Τυχερὸ καὶ δὲν παραξέραμε πολλὰ καὶ σὲ λίγο σωπάσαμε· καθῆνας ἔκανε τίς σκέψεις του, καθῆνας ἐπλάττε τὰ ὄνειρά του· τοὺς ξέρετε τί νάπλάτταν αὐτέες! Ἐγὼ... μὰ τί τὰ θέλετε, αὐτά; δὲν ἔχουν κωμικὰ σχέσι μὲ τὴν Παρηγορίτσα. Ἐκόθουμε ὁρόμο· στὴν ἀρχὴ ὁ ἥλιος μᾶς ἐξάλισε καὶ, ὅπως ἤμαστε φραγωμένοι, ἰδρώσαμε καὶ ἀγκικμαχούσαμε καὶ ἤμαστε σιχαμάρα. Ἐδῶ κειεὶ τὸ ἀμαξί· ἐστέκονταν σὲ κἄτι βρωμοχάνια ποῦ εἶχαν τριγύρω φουτεμμένον κωνίδιον, μιά βρουσοῦλα, ὄσο στανίδες κερρωμένες σὲ παλούκια, κἄτι κουτσολουκούμια καὶ ἓνα πράσινο βράκι. Αὐτὰ ἦταν τὰ κοινὰ γνωρίσματα αὐτῶν τῶν χανιδῶν· μὲσα ἐκάθονταν ἡ γυναίκα καὶ τὰ βρωμόπαιδα τοῦ χαντζῆ καὶ ἐβραζαν σὲ μιά μαυρισμένη ἀπὸ λάσπη φουφῶ τὸ δάεινο τοὺς ὄζω ἐκάθονταν παντοῦ κωμῶσοι Βαλτινοὶ μόνόματοι, ὅπως τοὺς λένε, παλληκαράδες ὡς ἐκεῖ πάνω μὲ βρωμερὲς κουρελιασμένες φουστανέλλες, μὲ παλῆα σελλάκια καὶ καινούρια μαχαίρια καὶ χερμυιά, καὶ παίζανε μὲ μιά βρωμοτραπουλά καὶ χτυπούσανε τὰ χέρια στὸ τραπέζι καὶ βλαστήμαζαν, καὶ ἀγρίευσαν τὰ μάτια καὶ κῦτταζαν πῶς νὰ γελάσουν ἓνας τὸν ἄλλον καὶ νὰ τοῦ πάρη τοὺς πέντε παραδες του, τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν του· καὶ παρέκει κἀνένας χαμένος καὶ ξετιναγμένος καθόνταν ξαπλωμένος στὸ χῶμα καὶ πελέκαγε μὲ τὸ μαχαίρι τοῦ κἀνένα ξύλο, χωρὶς κἄν νὰ φικιάσῃ ἀπ' αὐτὸ ἓνα ξύλινο χουλιάρη· καὶ τριγύρω τόσα χωράφια παχιά καὶ πλούσια μόνον χέρια κερτερούσαν γιὰ νὰ βγάλουν τὰ πλούτη τους καὶ νὰ κάμουν εὐτυχία τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλθετία. Ἄχ! ἀναθεματισμένη τεμπελιά, ὅταν μᾶς πιάνης ἐμᾶς τοὺς Ρωμηούς! πῶς σὲ κληρονομήσαμε ἀπὸ τοὺς παλῆους μᾶς προγόνους ποῦ προτιμούσαν νὰ πεθάνουν τῆς πείνας παρά νὰ πιάσουν δουλειὰ μὲ τὸ χεράκι τους. Τὸ μόνον χαρμόσυνο, τὸ μόνον ποῦ σοῦ εἶδεγες πῶς ὑπάρχει καὶ ζωὴ καὶ ἐργασία σὲ κείνα τὰ ὄμορφα μέρη, ἦταν τὰ βελάσματα καὶ τὰ κουδουνίσματα τῶν πρεβάτων ποῦ ἤρχοντο ἀπὸ μακριὰ νὰ χαϊδεύουν τὰ βαρμημένα αὐτιά μᾶς, μάλιστα κατὰ τὸ βασιλεῖμα ποῦ γίνονται τὸ τελευταῖο σακρίσμα. Αὐτὰ ὅμως τὰ πρεβάτα καὶ τὰ κουδουνάρια δὲν ἦσαν Ρωμῆικα, ἦσαν Κα-

ραγκούνικα. Ὡ! οἱ Καραγκούνηδες δὲν εἶνε καὶ δὲν καταδέχονται νὰ εἶνε Ρωμηοὶ καὶ ἂν τοὺς πῆς συμπεθερὸς καὶ ὄχι κουμπῶς εἰμποροῦν νὰ σὲ ξεκοιλιάσουν στὸ φτερό. Εἶδαμε τὸ εὐμορφο χωριάκι τους, τὸ Σοροβίλλι, δεξιὰ καθὼς πηγαίνομε στὸν Κραθασσαρά, ἀπάνω σένα στρατὸ βουναλάκι μὲ λευκασπισμένα νοικοκυρίστικα σπιτάκια. Κἄποιοι φράγκαλοι ἀρχαιολόγοι θέλησαν νὰ κάμουν καὶ αὐτὸ ἀνασκαφᾶς, γιατί ἦτανε, λένε, ἐκεῖ ἡ παλαιὰ Στράτος, ἡ περιφημὴ πρωτεύουσα τῶν προγόνων μᾶς τῶν Ἀκαρῶνων. Κἄτι ἐρείπια φαίνονται τώρα ξεχωμένα, μὰ δὲν ξέρω ἂν ἀνακάλυψαν καὶ τίποτε σπουδαῖο· καὶ τί σπουδαῖο νὰνακαλύψουν! μῆνα ἰο παληοὶ ἐκεῖνοι Βαλτινοὶ εἶχαν καὶ τίποτε τέχνη σπουδαία; Αὐτοὶ καὶ οἱ Αἰτωλοὶ ἦτανε μόνον ἀραξαεὶ νὰ φῆς καὶ κλέψῃ νάχρης...

Τέλος πάντων νύχτα φθάσαμε στὸν Κραθασσαρά, τὸ Ἄργος τὸ Ἀμφιλοχικόν, ὅπως τὸν ἐβάφτισε καὶ αὐτὸν ἡ μονομανία τοῦ ἀρχαῖου καὶ τῆς ἑλληνικουρίας· νύχτα φθάσαμε, νύχτα φύγαμε πῆς καὶ τίποτε δὲν εἶδαμε· μόνον τὴν αὐγὴ εἶδαμε τὰ πανταλόνια μᾶς καὶ οἱ γυναῖκες τὰ φουστάνια τους ποῦ ἦτανε ὡς τὸ γόνα λασπωμένα καὶ ἀκούσαμε γρουλλίσματα λυπητερά καὶ χαροποιὰ ἀπὸ τοὺς τετράποδας κατοίκους τοῦ Κραθασσαρά, καὶ θυμήθηκα τοὺς καίμυμένους τοὺς ἐπιστράτους ποῦ διηγούνται κἄποτε πῶς αὐτοὶ οἱ τετράποδοι κάτοικοι ἐπήγαιναν τὴ νύχτα καὶ τοὺς τραβοῦσαν τίς κουρεμμένες τίς κουβέρτες τίς στρατιωτικῆς καὶ τοὺς ἀφίναν ξέσκεπους στὸ τσουχτερὸ πρωῖνὸ ἀγεράκι, ποῦ καταϊβάζει ὁ κόλπος. Ἄ ὁ Κραθασσαράς ἔχει αὐτὸ τὸ καλὸ· ἓνα μὰ λέοντα ἀλήθεια! τὸ ἀγεράκι αὐτὸ τοῦ κόλπου τῆς Πρεβίτζης τοῦ Ἀμβρακικοῦ. Αὐτὸ διώχνει κάθε ἀρρώστια, αὐτὸ ὀρσιζεὶ τὸ καλοκαίρι, αὐτὸ παχαίνει τοὺς κατοίκους καὶ διποδας καὶ τετράποδας.

Ἐξημερώσαμε στὸ Μακρινόρος· ἡ ἀμαξά παχεὶ τὸ βίζοβου. Ψηλά τὸ βουνὸ γεμάτο σκίονα καὶ μυρτιέες καὶ κουμαριέες, κάτω ἡ θάλασσα ἡ ἀσημένια σπαρμένη ἀπὸ νησιὰ χαριτωμένα καὶ κατοικημένη ἀπὸ ψάρια νοστιμώτατα. Καὶ προχωροῦμε καὶ προχωροῦμε· ἄσωτο εἶνε τὸ Μακρινόρος· ἐδῶ ἀνεβαίνομε σχεδὸν ὡς τὴν κορυφή, ἐκεῖ χαμηλώνομε ὡς τὴ θάλασσα· ἡ ἀμαξά παχεὶ τὴν ἀκρὴ ἀκρὴ καὶ γέρνει κἄποτε καὶ κάνει τὰ κορίτσια νὰ φρεβῶνται καὶ τὸν Παναγῆ νὰ γελάη. Κόβουμε καὶ πατοῦμε ἀγροάμπελη μαζιέες καὶ ἀγριεὲς ἀνεμῶνες. Μᾶς δείχνουν τὴ Βόνιτσα, τὴ Φόνισσα αὐτὴ τὴν ἀλήθειν, τὸ μεγάλο αὐτὸ νοσοκομεῖο ἀπὸ θέρμες καὶ συντελειέες ποῦ δὲ βρισκείεσ ἓναν ἄνθρωπο κόκκινον, ποῦ στέλλουν τοὺς ὑπαλλήλους γιὰ τιμωρία, ποῦ ἡ φρουρὰ εἶνε ὅλη στὸ θεραπτηρικὸν καὶ δὲν ὑπάρχουν πέντε στρατιωτικῆς γεροὶ νὰ φυλακίζουν τοὺς φυλακισμένους, μὰ οἱ φυλακισμένοι δὲν φεύγουν γιατί εἶνε κομμένα

τὰ ἦπατά τους ἀπὸ τὴ θερμὴ, ὅπως μᾶς εἶπεν ὁ Παναγῆς, μὰ δὲν ξέρω ἂν εἶπε καὶ τὴν ἀλήθεια. Μᾶς δείχνουν τὴ Λεπενεὺ τὴν περιφημὴ τῆς ἐπιστρατείας, κἄμπον ἀπέραντο ποῦ χορταίνει τὸ μάτι ἰσάδα, μᾶς δείχνουν τὸ λόγχο μὲ τίς βελανιδιέες, αὐτὸ τὸ Λαύριο τοῦ Βάλτου τὸ ἀληθινὸ, μᾶς δείχνουν τὴ Λίμνη, τὸ Σαμάρι, τὴν Ταγαροῦ, τὴν Κόπρανα καὶ τόσα ἄλλα ποῦ τώρα δὲν τὰ θυμοῦμαι καὶ δὲν χρειάζονται γιὰ τὴν ἱστορία μου. Τέλος μπαίνομε στὴν νέαν Ἑλλάδα· ἐδῶ ἦταν τοῦ Ἄνινου, ποῦ ἔλαβε μιά μέρα τὴ δόξα του καὶ ἔπασε στὰ στόματα ὄλων, ἐδῶ ἦταν παλῆος στρατῶνας τώρα σαράβαλο, ἐκεῖ εἶνε τὸ Πέτα τὸ κακορριζικό ποῦ μᾶς φέρνει στὸ νοῦ μᾶς τόσες λυπητερὲς ἱστοριέες· τώρα εἶνε καταπράσινο χωριάκι χωρισμένο σὲ δύο μαχαλάδες καὶ τσιφλίκι, ὅπως καὶ ἄλλα πολλά, τοῦ Καραπάνου. Ἀρχίζει τώρα νὰ πληθαίνει τὸ φέσι καὶ ἡ ἀσπρη σκούφια τῶν Ἀρτινῶν, τῶν πατριωτῶν τοῦ Σκουφρά, καὶ μπαίνομε στὴν Ἄρτα κατὰ τίς ἐνδεῖα. Ἐῖχα ἰδοῦ καὶ ἄλλη φορὰ τὴν Ἄρτα καὶ πολὺ μείγῃ ἀρέση τότε· εὕρισκα γούστο στὰ στενὰ σοκάκια τῆς μὲ τὰ κορτερά κωντερνίμια, στὴν ἀτέλειωτη χλωρασιά τῆς, στὰ τζαμιά τῆς τὰ κλεισμένα καὶ βημαχμένα, καὶ ἀκόμη στὸς Ἄρτινους μὲ τὸ τσίτσιλι καὶ φάτσιλι τῆς προσφοράς των, μὲ τὸ τσότσο καὶ τὸ χαλασιά σου· μὰ τώρα δὲν μοῦ ἀρεσε· ἔβρεγε κίολα τσουρού· τσουρού καὶ αὐτὸ ἔφτανε νὰ μοῦ χαλάσῃ κάθε καλὴ ἐντύπωσι, ἀφοῦ μὲ ἀνάγκασε νὰ κλειστῶ σένα βρωμοκωφενεῖο καὶ νὰκούσω πολιτικὰ· σὰ χαλασιά μου.

Ἐχει ὅμως καὶ ἡ Ἄρτα τὰ στολιδία τῆς καὶ δύο εἶνε τὰ σπουδαιότερα· ἡ λεμονιέες τῆς καὶ ὁ στρατός. Εἶνε ὄμορφο πρᾶγμα στὴν αὐτὴ σου νὰ ἔχῃς τὰ μυρωδάτα τους ἀγῆθ καὶ τὸν ὀλόχουσο καρπὸ τους, νὰνασάινης βαθεῖα βαθεῖα ἀγέρι βλασαμωμένο ἀπὸ τὴν εὐωδία ποῦ χύνουν ἀφθονη εἰς ὄλον ἐκεῖνον τὸν βάλτο ποῦ χωρὶς αὐτέες θὰ ἦταν ἄλλη Βόνιτσα. Καὶ ὁ στρατός δὲν εἶνε λίγο, μάλιστα ὅταν συλλογιέσαι πῶς σὲ λίγο, περνώντας τὸ γεφύρι δὲν θὰ ξαναῖθῃς χρυσὸ πηλῆλιο καὶ φουστανέλλα εὐζωνική. Καὶ ἡ καλὴ μου τύχη ἔκαμε νὰ ἀνταμώσω πρῶτα πρῶτα ἓνα παλῆό μου φίλο, ἓνα ἄξιό παλληκαρι, ἓνα γλεντζεὶ πρῶτης τάξεως, τὸν παλαιὸ μου ἐπιλοχία τὸ Θύμιο· κἄποιοι καλοθελητῆς τοῦ εἶχε εἰπῆ πῶς τάχη τὸν ἐκοροῦδου μὰ φορὰ στὴν ἐφημερίδα! καὶ στὴν ἀρχὴ μὸρριεὲς κἄπως τὰ μοῦτρα του· μὰ ἓνα γλυκοχαϊρέτισμα, δύο κρασάκια καὶ ἓνα αὐγοτάραχο πούχα μαζιέ μου εἶσι γιὰ μᾶς μᾶς τᾶκχμαν ὄλα μέλι-γάλα· περασμένα ξεχαρμένα· καὶ ὁ Θύμιος, ἀφοῦ ἐφάγαμε καὶ φυσικὰ ἐσπί-

ξαμε τὸ ἀναγκαῖο μᾶς, κόντεψε νὰ κλάψῃ λέγοντας καὶ ξαναλέγοντας τὴν καλὴ ζωὴ ποῦ περάσαμε στὸ λόγχο. Σέκεινο τὸ μαγειρεῖο ποῦ καταφύγαμε μὲ τὸ Θύμιο ἐτρωγαν ὄλο ὑπαξιωματικοί, λοχία καὶ ἐπιλοχία τῶν εὐζώνων καὶ τοῦ πεζικοῦ· τοὺς καίμυμένους! μὲ πόση συγκίνησι τοὺς θυμοῦμαι τώρα ποῦ γράφω καὶ τὸ μάτι μου ἔχει χορτάση ἀπὸ μοαρθῆδες, νιζάμηδες, σουδαρθῆδες καὶ ζαπιτάδες· ἦτανε χαμηλὸ χαμηλὸ ἐκεῖνο τὸ ταβάνι τοῦ μαγειρείου, καὶ μιά τσίκνα ἀπὸ τῆς μπριζόλες ποῦ ψήνονταν ἔκανε τὸν ἀέρα θαμπόν καὶ μυρωδάτον, πεσσιέτες πολλῆς καὶ καθαρῆς δὲν εἶχανε, τὰ πηροῦνια τοὺς ἦτανε μισοσπασμένα καὶ τὰ κουτάλια τους κίτρινα· μὰ ὄλα αὐτὰ τὰ ἀναπλήρωνε ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατη ποῦ ἔχονταν ὄλο ἐκεῖνοι οἱ παλληκαράδες ὑπαξιωματικοί, ὅταν μάλιστα ἀρχίσε τὸ «φέρε μᾶς τὰ ἴδια» καὶ ἀναψε πλειὰ τὸ γλέντι· ἡ κουβέντα ἡ μεγάλη καὶ σπουδαία, ποῦ κινούσε ὄλες τῆς χορδῆς τῆς καρδιάς καὶ τῆς φαντασίας, ἦτανε γιὰ τὸν Παπακυριτσόπουλο καὶ τοὺς ἄλλους νεκρούς τῆς Δαϊτσᾶς, ποῖος τοὺς πρωτόειδε, ποῖος τοὺς πρόδακε, ποῖος τοὺς τουφέκισε, ποῖος τοὺς ἐσκώτωσε, ποῖος ἐστάθησε παλληκαρι καὶ ποῖος ἐδειλίασε, ποῖος πρέπει νὰ πρεβιδικθῆ καὶ ποῖος θὰ πρεβιδικθῆ, καὶ ὄλες αὐτῆς τῆς κουβέντας τὸ συμπέρασμα ἦτανε πῶς οἱ καίμυμένοι οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ὑπαξιωματικοὶ κἀνοῦν τὰ ἔργα καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ παίρνουν τὰ γαλόνια, καὶ πῶς ὄσο γιὰ τὴν ὀμοσία ἀσφάλεια τὸ πεζικό πλειὰ ἔβαλε τὰ γυαλιὰ στὸς σταυρωτῆδες (ἀχρεῖαστοι νὰ γένουν).

Ἀφοῦ χορτάσαμε ἐκεῖ ἀπὸ φαγὴ καὶ κρασί καὶ κουβέντες, ἐπήγαμε σένα κωφενεὶ νὰ πάρωμε τὸν κωφῆ μᾶς καὶ, μόλις κἄπως ξεστέρωσε καὶ ἐπαψεν ἐκεῖνο τὸ κατρουλόβηρο, ἐγὼ καὶ ὁ Θύμιος κινήσαμε νὰ πάμε τσότσο συγγιάνι.

— Πᾶμε κατὰ τὴν Παρηγορίτσα μοῦ εἶπε ὁ Θύμιος νὰ ἴδῃς καὶ τὰ ἀρχαῖα τῆς Ἄρτας; ἄλλο δὲν ἔχουμε κἡμεῖς.

— Πᾶμε. Σὲ μιά πλατεῖα ἀρκετὰ ψηλῆ, ποῦ μποροῦσε νὰ γείνη ἓνας ὄμορφοτάτος περιπατος, βρισκεται ἡ παλαιὰ καὶ ἱστορικὴ ἐκκλησία τῆς Παρηγορίτσας, ἔτσι τὴ λένε οἱ Ἀρτινοὶ· δὲν ξέρω ἂν εἶνε ἡ Παναγία ἡ Παρηγορίτσα καὶ ἐφαγαν τὸ γιώτα ὅπως τὸ τρώνε καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα· ἔτσι μοῦ φαίνεται.

Τὴν ὥρα ἐκεῖνη διαβάζονταν ὁ ἐσπερινός καὶ ἦταν ἀνοιχτὴ καὶ μπήκαμε μὲσα· ὄζω ἐκάθονταν κἄμποσοι στὰ σκαμνιά καὶ γουργούριζαν τὸν ναργιλέ τους· μὰ μὲσα δὲν ἦτανε ψυχὴ ἄλλη ἀπὸ δύο παπάδες· ὁ ἓνας ἔψελνε καὶ ὁ ἄλλος ἐμπαίνοντο στὸ ἱερό διαβάζοντας. Δὲν παρασκαμπάζω ἀπὸ ρυθμούς· καὶ τὸ λέγω μὲ μεγάλη μου λύπη καὶ ἐντροπή· ὡς τὸσον μοῦ φαίνεται πῶς αὐτὴ ἡ ἐκκλησία εἶνε Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ μὲ ὄλο σταυρωτῶν καὶ ψηλά κωμπαναριά· δὲν ξέρω, μὰ ἐκεῖνο ποῦ θυμοῦμαι εἶνε ἡ

Ἐἰς τὸ Ἄστυ ἄλλοτε ὁ συγγραφεὺς ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸν τίτλον Διετῆς Θητείας, δημοσιωτάτας καὶ ὀμορροστικώτατας στρατιωτικῆς ἀναμνήσεως, τῆς ὠραιότερας ἐξ ὅσων ἐγράφθησαν πρὸ ἡμῖν. Σ. τ. Β.

29 Μαρτίου

Μ ΠΑΡΗΓΟΡΙΤΣΑ

(Ταξειδωτική ομηριώδης).

Γευματίσαμε στη Σπολάιτα, από κάτω από το θαυμαστό γεφύρι του 'Ασπρου...

Καθήσαμε κάτω από την ακρινή καμάρα του σιαμά σ' ένα φουντωμένο πλατανάκι...

Δέν ήταν τώρα ο 'Ασπρος ο φρεβρός που κάνει τις τρομερές καταιβασίες και πνίγει περαταριές...

Αλλά άρκεϊ. . . Πρέπει να δηλογηθείτε ότι το έργο μου είναι πολύ άγαρι σήμερα. Γράφω πρό του Πάσχα...

Αδίκον λοιπόν είχε εκείνος ο οποίος είπεν ότι ο χριστιανισμός είναι μία μεγάλη... άργία :

από το πορτοφολί μου. Τέλω ακόμα μαρμαριμένα, και τώρα που γράφω ανοίξα να τα ιδώ για να θυμηθώ καλύτερα το καλό-τυχο εκείνο μεσημέρι που λίγα όμοια με αυτό εύρισκα στη ζωή μου.

ραγκούνικα. *Ω! οι Καραγκούνηδες δεν είναι και δεν καταδέχονται να είναι Ρωμηοί και αν τους πής συμπέθερος και όχι κουμπάρος...

τά ήπατά τους από τη θερμή, όπως μάς είπεν ο Παναγιής, μα δεν ξέρω αν είπεν και την αλήθεια. Μας δείχνουν τη Λεπενού την περιφρημη της επιστρατεύας, κάμπον άπεραντό που χορταίνει το μάτι ισάδα...

Εχει όμως και η 'Αρτα τα στολιδικά της και δυο είναι τα σπουδαιότερα η λεμονιές της και ο στρατός. Είναι όμως προπάμα στην αυλή σου να έχεις τα μυρωδάτα τους άνθη και τον δλόχουσο καρπό τους...

Είς το 'Αστυ άλλοτε ο συγγραφέας έδημοσίευσεν υπό τον τίτλον Διετής Θητείας, δρασερωτάτας και ούμορστικωτάτας στρατιωτικώς ανανήσεις...

ξάμα το αναγκαίο μας, κόντευε να κλάψη λέγοντας και ξαναλέγοντας την καλή ζωή που περάσαμε στο λόγο. Σέκεινο το μαγειρείο που καταφύγαμε με το Θύμιο έρωγαν όλο υπαξιωματικοί, λοχία και επίλοχια των εύζωνων και του πεζικού...

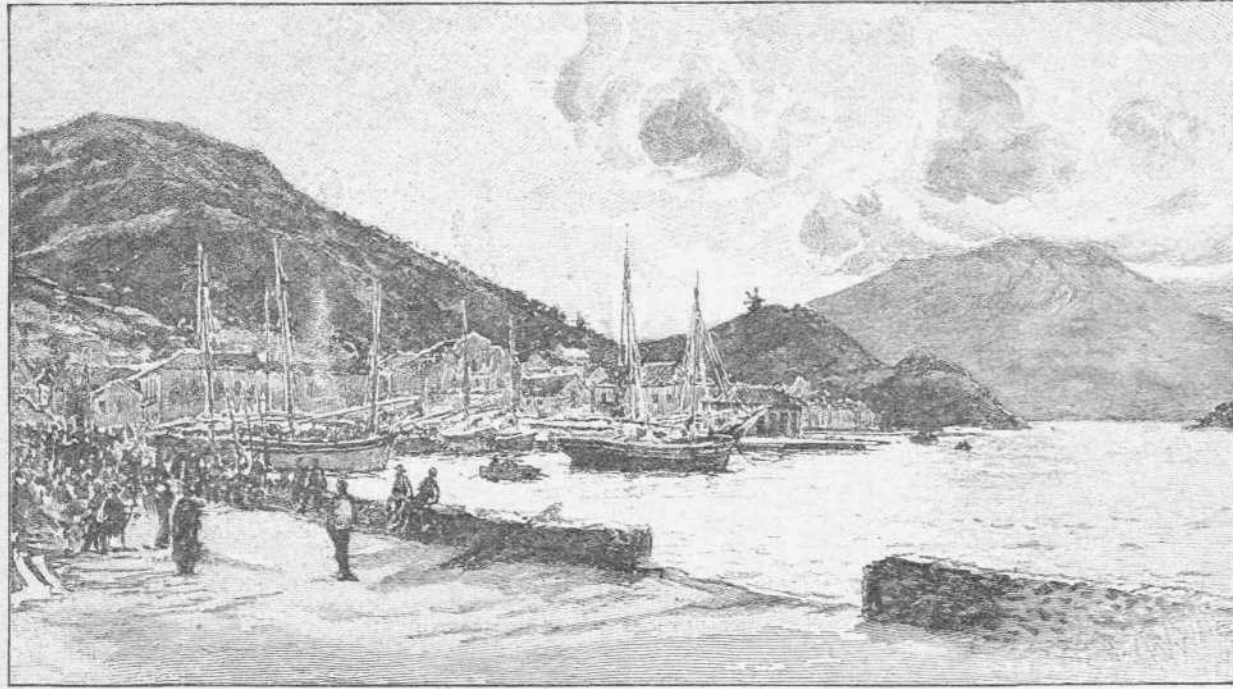
Αφού χορτάσαμε εκεί από φαγι και κρασί και κουβέντες, επήγαμε σένα καφενέ να πάρωμε τον καφφέ μας και, μόλις κάπως ξεστέρωσε και έπαψεν εκείνο το κατρουλόβεργο, ήγω και ο Θύμιος κινήσαμε να πάμε τσότσο συγγίανι.

Πάμε κατά την Παρηγορίτσα μου είπε ο Θύμιος να ιδής και τα άρχαία της 'Αρτας; Άλλο δεν έχουμε κήμεις.

Σε μια πλατεία αρκετά ψηλή, που μπορούσε να γείνει ένας ώμμυροπότατος περίπατος, βρίσκεται η παλαιά και ιστορική έκκλησία της Παρηγορίτσας, έτσι τη λένε οι 'Αρτινοί...

Την ώρα εκείνη διαβάζονταν ο έσπερινός και ήταν άνοιχτή και μπήκαμε μέσα. Έξω εκάθονταν κάμποσοι στά σακυνιά και γουργούριζαν τον ναργιλέ τους...

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Λιμὴν τῆς Ἰθάκης

ἐντύπωσι πού μοῦ εἶκαμε μέσα σὰν ἐμπῆκα· ἐκεῖνο τὸ σκοτάδι, μάλιστα στὶς γωνιές τῆς βαθουλῆς καὶ τῆς κόγχης πού σχηματίζουσι οἱ τοῖχοι, ἔχει ἓνα μυστήριο μεγάλο καὶ ἀληθινὰ θρησκευτικό, ἐκεῖνο τὸ ὕψος τοῦ μεσανοῦ θόλου, καὶ πρὸ πάντων ἐκεῖνος ὁ Παντοκράτορας μὲ τὰ τεράστια χέλια του, πού σὲ κυττάζει ἀπὸ ψηλά μὲ κἄτι μάτια τόσα μεγάλα καὶ φοβερά καὶ θεῖα καὶ οὐράνια, σοῦ κάνει ἓνα τόσο φόβο, σοῦ δείχνει τόσο φανερὰ πόσο εἶσαι μικρὸς καὶ τιποτένιος ἐμπρὸς εἰς ἐκείνη τὴ μεγάλη δύναμι πού θέλησε ὁ τεχνίτης νὰ παραστήσῃ μὲ αὐτὰ τὰ χοντρά χέρια καὶ τὰ μεγάλα καὶ φοβερά μάτια, πού σοῦ ἐρχεται νὰ πῆσῃ προῦμτα καὶ νὰ προσκυνήσῃ, σοῦ ἐρχεται νὰ φύγῃ καὶ πάλι μένει, σοῦ ἐρχεται νὰ μὴ ξανακυττάξῃ καὶ τὰ μάτια σου μένουσι κολημένα σέκεινα τὰ ξύλινα μάτια πού τὴν δειγνουν ζωῆ καὶ τόσο μεγαλεῖο ὑπερφυσικό. Σὲ τέτοιον στιγμὴν θὰ βρέθηκε ὁ Ἀλέξανδρος Μαντζώνης, ὁ γλυκὸς ποιητὴς καὶ μυθιστοριογράφος τῆς Ἰταλίας, ὅταν μιὰ φορὰ ἐμπῆκε στὸν ἅγιον Πέτρο ἄπιστος καὶ βγήκε πιστός· καὶ παραξένοι μοῦ φαίνεται ἓνα χτίρι ἐκεῖ ἀνθρωποχτισμένο μὲ ξύλα καὶ μὲ λιθάκια, κἄτι ποιοιῖς καὶ κἄτι σχαλίματα νὰ σοῦ σφίγγουν τόσο τὴν καρδιά νὰ χύνουν βαθειὰ στὴν ψυχὴ σου τόσο φόβο καὶ ταραχὴ καὶ ταπεινώσι, ὅση δὲ χύνει μιὰ ἀνατολὴ τοῦ θεοῦ τῆς ἡμέρας, μιὰ ξερὴ κορφὴ βουνοῦ πού ἔγγιζει τὰ οὐράνια, μιὰ βροντὴ, μιὰ ἀστραπὴ, μιὰ τρικυμία, μιὰ, τέλος πάντων, δυνατὴ πράξις τοῦ Ὑπερανθρώπου. Εἶνε τάχα τὸ σκοτάδι; εἶνε ἡ κλεισμάρα, εἶνε τὸ βῆρος πού νοιώθεις ἀπανωθὸ σου, πού στρώνει ἔτσι τὸ νοῦ σου καὶ τὴν καρδιά σου; δὲν ξέρω·

τὸ καλὸ ὅμως εἶνε καὶ γιὰ μένα καὶ γιὰ σὰς πού ὁ ἑσπερινὸς ἐτελείωσε γλήγορα καὶ ἡ παπᾶς—ὁ ψάλτης ἦρθε κοντὰ μας καὶ μᾶς ἐκκλησέρισε, κατάλαβε πὼς εἶμαι ξένος καὶ πὼς ἦρθα νὰ ἰδῶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἄρχισε νὰ μᾶς δίνει πληροφορίες.

— «Αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, ἀφέντη μου, εἶνε χτισμένη στὰ χίλια (1000) ἀπὸ τοὺς Κομνηνοὺς—ἔτσι θάρρῳ τοὺς λένε· ἡ ἀφέντη σου θὰ ξέρῃς καλλίτερα—ἐγτίστηκε στὸν ἴδιον καιρὸ μὲ τὸ γεφύρι· τὸ ξέρεις δὲ τὸ περίφημον γεφύρι τῆς Ἄρτας πού τὸχουν καὶ τραγοῦδι

σαράντα μαστορόπουλα κέζηντα δύο μαστοροὶ γεφύριον ἐστερειώσανε στὴν Ἄρτα τὸ ποταμὶ δλημερίς, λέει, ἐγτίζανε καὶ τὴ νύχτα γυρομίζονταν, ὅσο πού ὁ πρωτομάστορας ἐστοίχειωσε τὴ γυναικίαν του καὶ ἔτσι ἐστέριωσε τὸ γεφύρι καὶ περᾶει ὁ κόσμος· καὶ τώρα, λένε, βιολιά λαλώντας δὲν περνοῦν ἀπὸ πάνω γιατί γυρομίζεται τάχα· μὰ αὐτὲς εἶνε πρόλητες τοῦ λαοῦ θάρρῳ, παράδοσις θᾶνε ψεύτικη, ὅπως πάλι λένε καὶ γιὰ τὴν Παρηγορίτσα· εἶδατε κείνα τὰ δύο λιθάκια πούνασι στὴν κώχη χωμένα μαζὶ σὰν δύο καμπούρες;

— Ὅχι δὲν τὰ εἶδαμε.

— Πᾶμε σὰ θέλετε νὰ τὰ ἰδῆτε ἀπὸ ψηλά γιὰ νὰ σὰς πῶ καὶ τὴν ἱστορίαν.

— Πᾶμε.

Μὲ φόβο καὶ μὲ τρόμο ἀνεβήκαμε κἄτι σκαλιὰ χαλασμένα πού γλυστοῦσαν καὶ ξέφρευαν κἄτω ἀπὸ τὰ πόδια μας καὶ μιὰ σκανδινα σκάλα σκωληκοπαγωμένη πού κλονίζονταν σὲ κάθε πάτημά μας· καὶ κάθε σκαλι πού ἀνεβήκαμε πλησιάζαμε περισσότερο στὸν ἀμείλικτον Παντοκράτορα καὶ μεγάλωναν τὰ χέρια του καὶ ἀνοίγαν τὰ

μάτια του περισσότερα, καὶ στενοχωρία ἄρχισε νὰ μὲ πιάνη καὶ χτυποῦσε ἡ καρδιά μου δυνάτωτερα καὶ ἰδρωτὰς ἀνάβλυζεν ἀπὸ τὸ κορμί μου, ὅταν ἐπὶ τέλους ἐπατήσαμε μένα πῆδημα στὸ σκαλι καὶ περπατῶντας τὸν τοῖχο-τοῖχο ἐρθάσαμε στὴν κώχη πού ἤθελε ὁ παπᾶς καὶ ἐκεῖ ἀπὸ μιὰ τρύπα στενόμακρη, πού εἶχαν γιὰ παραθυράκι, εἶδαμε τὸν ἔξω κόσμον, εἶδαμε τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιο πού βρισκόνταν στὸ βασιλεμαῦ του καὶ μὲ πολὺν κόπο καὶ ἰδρωτὰ εἶχε καταφέρει νὰ διώξῃ μερικὰ σύννεφα βαριά καὶ σταχτερά, καὶ εἶχε ξεκαθαρίσῃ μιὰ γαλάζια λωρίδα καὶ ἔρριχνε στὴν πόλιν καὶ στὸν κάμπο μιὰν ἀχτίδα ἄσπρη καὶ θκυπερή· εἶδαμε καὶ τὰ δύο λιθάκια πού μᾶς εἶδεινεν ὁ παπᾶς καὶ ἄρχισε τὴν ἱστορίαν του:

— Ἐδῶ, παιδιὰ μου, νὰ ἰδῆτε ἓνα παράδειγμα τοῦ φθόνου καὶ τὰ κκαὶ πού κάνει. Αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν τὴν εἶχε σχεδιάσῃ ἓνας μεγάλος τεχνίτης τοῦ καιροῦ ἐκείνου· εἶδῶ καὶ χίλια χρόνια σὰς λέω τώρα· κατάλαβε; Τὸ λοιπὸν αὐτὸς ὁ μηχανικός ἀφοῦ ἔδωκε τὸ σχέδιον τὸν προσκάλεσαν σᾶλλο μέρος νὰ φτιάσῃ κἄτι ἄλλο, παλάτι, ἐκκλησίαν, σπίτι, φυλακὴ, νὲ ἰσέ, δὲ μᾶς μέλει. Ἐπῆγε λοιπὸν καὶ ἄφησε στὸ ποτάρι τοῦ τοῦ μαθητῆ του, τὸν πρῶτον ψυχονόμῳ του, κατάλαβε; Αὐτὸς ὁ ψυχονόμος τοῦ ἦτανε ἓνα ἐξυπνο παιδί καὶ καλὸ ἐπῆρε τὸ σχέδιον τοῦ μαστοροῦ καὶ ἐβαλε ἐπιμέλεια πολλὴ καὶ μὲ τὴν ἐξυπανάδα του κατώρθωσε νὰ φτιάσῃ τὴν ἐκκλησίαν καλλίτερη ἀπὸ τὸ σχέδιον τοῦ μαστοροῦ του, κατὰ λαβες; Ἐρχεται λοιπὸν ὁ μαστορὸς τοῦ σὰν ἐσκώλασε ἐκείνη τὴν ἄλλη δουλειὰ καὶ τὸν βροῖσκει.

— Τὴ σκόλασε γυιὲ μου τὴν Παρηγορίτσα;

— Τὴ σκόλασε, μαστορα, καὶ τὴν ἔφκιασε καλλίτερη ἀπὸ τὸ σχέδιον τῆς ἀφρεντίας σου, κυνήγησε τὸ παιδί, καὶ πᾶμε νὰ τὴν ἰδῆς.

— Πᾶμε· λέει καὶ ὁ μαστορας.

Ἐρχονται τὴ βλέπουσι ἀλήθεια ἦτανε καλλίτερη ἀπὸ τὸ σχέδιον. Τότε ὁ Παγκάκιστος πού βάνει τὰ σκάνδαλα στὸν κόσμον καὶ τῆς ἀμφοτερίαις, ἐφθόνησε, κατάλαβε, καὶ βάνει ζήλειαν στὴν ψυχὴ τοῦ μαστορα. — «Μπᾶ, εἶπε μέσα του, πὼς αὐτὸ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὀνειρο, ποίημα ὑπὸ Ἀλεξ. Πάλλη.
 Τὸ Ὀκταήμερον, ὑπὸ Γρ. Σ.
 Ἡ Παρηγορίτσα, ταξιδιωτικὴ σημείωσις, ὑπὸ Α. Τραυλιαντῶνη.
 Τὸ δόντι τοῦ καὶ τὸ δικό μου, ποίημα ὑπὸ Ἀνδρέου Μαρτζώκη.
 Ἡ Ἀλθία (Θεϊκὸς Ἔρω), ὑπὸ Ταγματῆ.
 Ἐπιστημονικὰ ἀνάλεκτα ὑπὸ Ρ.
 Χρονικά.
 Γερμανικὴ ἀρχαιολογικὴ Σγολή.
 Ἐκ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου: Ὁ οὐρανὸς τοῦ Ἀπριλίου.
 Ζητήματα καὶ Ἐρωτήσεις.
 Ἡ Ἀλληλογραφία μας.
 Ὁ λιμὴν τῆς Ἰθάκης. — Ἡ ἀγορὰ τῆς Σμύρνης. — Ἡ πρωτομὴ τοῦ Κοραῖ (εἰκόνες).
 Εἰς τὸ προσεχές: Ἐδῶ γάδοῦ Πόου ὁ ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ, τὸ περιετοτότατον διήγημα τοῦ μεγάλου ἀμερικανοῦ διγγραφέως, Πλουσιότατου εἰκονογραφήμενον, κατὰ μετάφρασιν Ε. Δ. Ροῖδου.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφοροῦν τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἐστίαν»: Πρὸς τὸν κύριον ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, διευθυντὴν τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἐστίας» Ἀθήνας.

τὸ παιδί ἀπὸ τώρα νὰ μὲ περᾶῃ ἐμένα· τότες ἐγὼ τὸ λοιπὸν δὲν εἶμαι τίποτε, κατὰ λαβες· καὶ μιὰ σατανικὴ ἰδέα μπῆκε στὸ μυαλὸ τοῦ μαστορα. Ὁ φθόνος εἶνε κκαὶ, παιδιὰ μου· μπῆκε ἀνάμεσα στὰ δέρμα, ἀνάμεσα στὸν φίλον, ἀνάμεσα στὰνδρόγωνα, ἀνάμεσα σέκεινον πὸχουν τὴν ἴδιαν τέχνην, πῶπρεπε ἴσα ἴσα νάχουν καὶ τὴν περισσότερην ἀγάπην· καὶ ἄμα ἐμπῆ μιὰ φορὰ τρώει σὰ σαράκι τὴν καρδιά, χτυπιᾶζει, μαρμαζώνει ἐκεῖνον πού τὸν ἔχει ὡς πού νὰ χαντακώσῃ τὸν ἄλλον καὶ νὰ ξεθυμάνῃ. Καὶ ὁ φθόνος εἶνε ἀχόρτατος· δὲν ἀρνεῖ ἡσυχίαν στὸν ἄνθρωπον, τὸν κᾶνει καὶ κακοῦργο, καὶ προδότη καὶ συκοφάντη, τὸν κᾶνει ἓνα σκοροπιὸν φαρμακερὸν πού σὲ δαγκώνει καὶ σὲ φαρμακώνει χωρὶς κᾶν νὰ τὸ ὑποπτεύσῃς, γιατί ξέρεις πὼς δὲν ἔχεις ἔχθρα τίποτε μαζὶ του, κατὰ λαβες; Αὐτὸς λοιπὸν ὁ φθόνος σὰν μαχαίρι δίκωπο ἔθρισε τὴν καρδιά τοῦ μαστορα καὶ σοφίσθηκε πράγματα καταχθόνια.

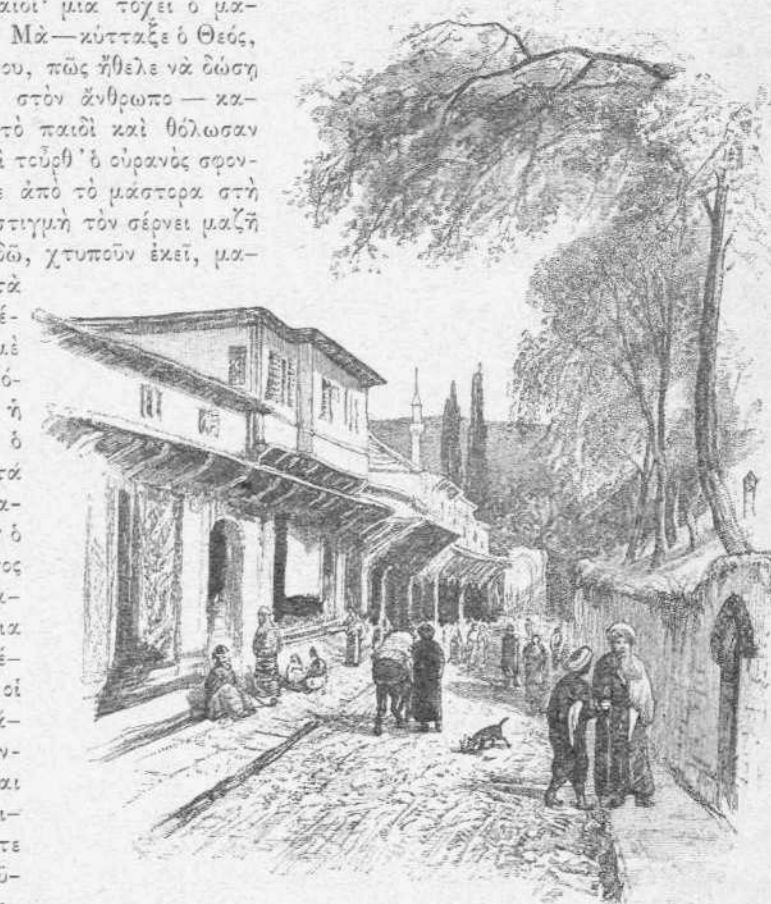
— Ἀλήθεια, τοῦ λέει, παιδί μου, τὴν ἔφκιασε καλλίτερη ἀπὸ μένα τὴν Ἐκκλησίαν καὶ, ἂν ζήσης θὰ γείνης ἓνας μεγάλος τεχνίτης· μὰ τούτη ἐδῶ τὴν κώχη μοῦ φαίνεται πὼς δὲν τὴν ἔχεις τόσο ἴσα· σὰν νὰ στραβοφέρνει ψίχα.

— Ποιὰ; λέει τὸ παιδί· πὼς στραβοφέρνει;

— Γιὰ ἔλα δῶ ἀπάνω νὰ τὴν ἰδῆς καλλίτερα.

Ἀνεβάνουν καὶ εἰς τοῦτο ἐδεπᾶ στὴν κώχη πού εἶμασταν.

ΑΝΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

Ἡ ἀγορὰ τῆς Σμύρνης

ΤΟ ΔΟΝΤΙ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ

(Ἀπὸ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ βρέφος μου).

Βογγᾶω, πονῶ ἀφ' τὸ δόντι μου, — Ἐχάλασε, πουφένοι.
 Βογγᾶει, πονεῖ τὸ βρέφος μου, — Δοντάκι τοῦ φυτροῦνι.

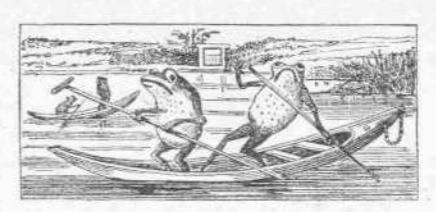
Καὶ δύο δοντιῶν αἰσθάνουμαι
 Τὴ μαχαίριαν ἀναμμένην·
 Τοῦ ἑνός, πού ἀπονεκρόνεται,
 Τοῦ ἄλλου, πού προβαίνει.

Ἐστὸν ἴδιον πόνο ἐνώνουμαι
 Ἐγὼ καὶ τὸ μικρό μου,
 Μὰ ὁ πόνος τοῦ εἶνε βλάστησις,
 Φθορὰ τὸ βάσανό μου.

Ἐστὸν πόνο ἐγὼ ζημιόνουμαι
 Τὸ νύπιό μου κεφαίειν·
 Γεννᾶ ζωὴ καὶ θάνατο
 Ὁ πόνος, πού μᾶς δένει.

Μὰ 'ς τὴ φθορὰ ζημιόνεται
 Μία νέα δημιουργία·
 Ὅπισθ ἀπὸ τὸ θάνατο
 Χαράς ἢ ἀθανασία.

Ξανακερδίζω σήμερον
 Τὸ δόντι, πού νεκρόνεται·
 Πεθαίνει μέσ' 'ς τὸ στόμα μου,
 Ἐστὸ στόμα τοῦ φυτροῦνι.

A. ΤΡΑΥΛΙΑΝΤΩΝΗΣ

Δέν τό ψηφῶ, ἄν μαραίνουμαι,
Οὐδέ τό συλλογοῦμαι·
Ἀνθίζω ὡς τό παιδάκι μου,
Ἐκεῖνο ἀναγεννηοῦμαι!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Μ Λ Η Δ Α

(Θεϊκός Ἔρωσ).

Α'

Φωτολουμένη, καθαρὴ ὀλόχαρη ἡ αὐ-
γούλα, μέσα σέ χίλια χρώματα γλυκά καί
μαγευμένα, ὅπου ἡ φύση μοναχά μπορεῖ
νά ζωγραφίσῃ, προβάλλει ἀπό τό βουνό
σ' ὀλόχρυσο ἀμάξι· καί τό βουνό φαντά-
ζεται σάν κεφαλή ἀγίου στεφανωμένη γύρω
της τ' ἀκτινωτό στεφάνι. Τό ἀγεράκι ζύ-
πνισε· χαροῦμενο, ὁρσάτο καί ἀπαλό σάν
πέταγμα τῆς πεταλούδας, τρέχει νά παίξῃ
σ' τὰ μαλλιά της καί νά τῆ χαιρετίσῃ.
Σ' τοῦ βάτου τὰ πυκνά κλαδιά δύο δύο
ζευγαρωμένα τ' ἀηδονία, γλυκοκελαδοῦν
τραγουδιὰ τῆς ἀγάπης· καί τὰ λουλουδιὰ
μέ ὁρσιεῖς διαμάντια στολισμένα, ἀνοίγουνε
σιγά σιγά τό μυρωμένο στόμα καί ἀμέ-
τροπτες μοσχολιές σ' τῆ διαύχ της σκορ-
πίζουν.

Ἡ Λήδα ἄμα ἀνοίξε τὰ γαλανά της
μάτια—δύο κομμάτια οὐρανοῦ ὁρσόλουστα
κλεισμένα σέ κοίτες ἀμυγδαλωτές—καί εἶδε
τέτοια Ἀγούλα καί εἶδε κάτω νά κυλά
τὰ κρύσταλλα νερά του, γιγαντιαῖο ἔρπετο
ὁ ποταμός Εὐρώτα, νερά που ἐφοσφορίζαν
καί λάμπαν σάν καθρέφτης, κατέβηκε
γοργά γοργά σ' τ' ἀφρότο του τό κύμα
νά λούσῃ τό κορμάκι της τό ἀγγελολαμω-
μένο.

Β'

Σ' τὴν ὄχθη, πού ἡ καλαμιές τὴν κλει-
νουν φουντωμένες καί ἀπλώνεται χαλὶ
χρυσό καί μαλακό ἡ ἄμμος, χωρίζοντας
τὴν καλαμιά προβάλλει ἀπό μέσα, σάν ἥλιος
ἀπὸ σύννεφα, ὀλόγυμνη ἡ Λήδα. Μὲ τὸνα
χέρι σκέπασε τῆς ἐντροπῆς τὰ μέρη καί μὲ
τὸ ἄλλο της κρατεῖ τὰ πλούσια της στήθη
πού τρέμουν φουσκωμένα σ' τὸ κάθε της τό
κίνημα καί κύματα τῆς ἡδονῆς σου φαί-
νονται πῶς εἶνε. Τὰ ξεπλεγμένα της μαλ-
λιά μαυρίζουνε σάν νύχτα χειμῶνα κατα-
σκότεινη χωρίς ἀστέρι ἕνα, καί δύο φορὲς
λευκότερο σου δείχνουν τό κορμί της. Τὴν
Ἀφροδίτη νόμιζε πῶς βλέπειε σάν γεν-
νήθη ἀπ' τῶν κυμάτων τὸν ἀφρό εἰς τὸ
νησί τῆς Πάρου.

Ἡ Λήδα σφύρει σ' τὰ νερά καί ἀχόρ-
ταγῃ κυττάζει τὴν τόση της τὴν ἔμμορφή
πού μέσα καθρεφτίζουν· χαμόγελο περήφανο
τὰ χεῖλη της χωρίζει καί ἀφρίζει νά προβάλλ-
λουν δύο σειρὲς μαργαριτάρια. Τέλος βουτῶ
σ' τὸν ποταμό μὲ γέλοια, μὲ παιχνίδια...
Ἀνατριχιάσαν τὰ νερά· τό κύμα φουσκο-
μένο τὴν ἀγκαλιάζει· ἐρωτικό καί γιὰ φι-

λήματά του σ' τὰ ἀπαλά τὰ στήθη της
ἀφρίζει τὸν ἀφρό του. Καί τοῦ διαβάτη
ἀμφίβολο τὸ μάτι, σασιτισμένο νά ξεχω-
ρίσῃ δὲν μπορεῖ σ' τ' ἀγκαλιάσιμα ἐκεῖνο
ποιὸς νάνε τάχα ὁ ἀφρός καί ποῖο νά εἶν'
τὸ στήθος.

Γ'

Ὁ Δίας, ὄλων τῶν θεῶν καί κόσμων
κυβερνήτης, ἐκάθητο σέ μοναχὴ ἀκροῦλα
τοῦ Ὀλύμπου, στεφανωτὴ ἀπὸ σύννεφο πα-
ρόμοιο μὲ βαμπάκι, καί ἀφηρημένος ἐβλεπε
τὴν κτίση τὴν ὥραία, πού κάτωθι του ἀ-
πλώνετο σάν νύφη στολισμένη. Ἀκοιμη-
τοί του φύλακες σιμά του παραστέκουν
περήφανοι σταυραετός σ' τὸ ἕνα τὸ πλευρό
του καί σ' τ' ἄλλο φίδι φλογερό, γοργό
ἀστροπελέκι.

Σφῶνα ἡ ματιά του ἔπεσε σ' τὰ μέρη
τοῦ Εὐρώτα, τῆ στιγμῆ πού ντροπάλῃ
ἀπ' τὰ καλάμια μέσα ὀλόγυμνη ἐπρόβαλε
ἡ ἔμμορφη ἡ Λήδα. Τὸ βλέμμα του καρ-
φώθηκε ἀκίνητο ἐπάνω σ' τὸ πλάσμα
ἐκεῖνο τὸ χυτὸ σάν νάταν πετρωμένο καί
ἀνατριχίλα μυστικὴ τοῦ ἔτρεξε τὸ σῶμα.
Τὰ μάτια του γυάλισαν σάν τὰ νερά τῆς
λίμνης σ' τὸ ἥλιου τὴν ἀναλαμπὴ καί
ἀνατραπὲς σκορπῶνε. Τὸ αἷμά του πλημ-
μύρησε καί οἱ φλέβες τοῦ λαίμαρῶ του ἐφού-
σκωσαν καί φαίνονται θηλιές πού θά τὸν
πνίξουν· καί γιὰ νά πάρῃ ἀναπνοή τεντό-
νει τὰ βουθούνια σάν τὸ ἀράκινο ἔλγο
πού ἀγγίμι τοῦ μυρίση. Νοιώθει ἀγάπη
σ' τὴν καρδιά τῆ θεϊκῆ καί θέλει νά τῆ
χορτάσῃ σ' τῆ λευκῆ τῆς Λήδας ἀγκαλιά.
Καί γιὰ νά φύγῃ τῆ ματιά τῆς Ἥρας
τῆς ζηλιάρας σέ κύκνο ὠραῖο, ζηλευτὸ
εὐθύς μετεμορφώθη. Καί ὁ τρελὸς Ἔρωσ,
παχουλό, σγουρόμαλλο ἀγγελουδί μὲ τόξο
καί μὲ τῆ χρυσὴ φαρέτρα του σ' τὸν ὦμο,
τὸ Δία ἔτσι βλέποντας περήφανα γελάει.

Δ'

Ἡ μαγευμένη ἐποχὴ πού καί οἱ θεοὶ
σου ἀκόμα λατρεύανε τὴν ἔμμορφή, καί
τὴν ἐπροσκυνούσαν! Καί οἱ θεοὶ ἐνός λαοῦ
δὲν εἶνε παρὰ καθρέφτης ὅπου τὸ βίο τοῦ
λαοῦ ἐκεῖνου καθρεφτίζει. Ἡ Ζηλεμένη
ἐποχὴ, οἱ ἄνθρωποι σου τότε, εἴτε σοφοί,
εἴτ' ἄσοφοι, νέοι καί γέροι ὅλοι τὸν νοῦ
τούς δὲν βασιάνιζαν μὲ πλοῦτη ἢ φευτοδό-
ξες· στεφανωμένοι μὲ κισσοῦ φιλόχλωρο
στεφάνι δὲν νόμιζαν γιὰ τῆ ζωὴ σκοπὸς
της πῶς εἶν' ἄλλος—παρὰ μοναχ' ἀπόλαυσι
καί ἡδονὴ καί Ἔρωσ. Ἀχ, ὅποιος τότε
ἔζησε χίλιες ζωὲς ἐλάση.

Ε'

Ἡ Λήδα καὶ πού ἐπαιξε μὲ τὰ νερά
τ' ἀφρότα ἀκούει σιμά της στεναγμοῦ γλυ-
κόφωνο τραγουδι, πού τὰ αὐτιά της μάγεψε
ἀγγελικὴ ἀρμονία. Γορίζει τὸ κεφάλι της
καί βλέπει ἕναν κύκνο μακρῶμένο, τω-
ρευτὸ, κατὰλευκο σάν χιόνι πού κολυμ-
πῶντας ζύγωνε. Σάν κνίτταζε τὰ μά-
τια του δοκίμασε ἐκεῖνο πού δοκιμάζει

τὸ πουλὶ σάν τὸ κυττάζει φίδι. Λίγο σέ
λίγο ὁ οὐρανὸς στενεύεται, θαμπώνει καί
τὴν κατέλαθε γλυκεῖα καί λιγωμένη νάρ-
κη, σάν νάχε ἀποκοιμηθῆ μέσα σέ χίλια
ἀνθη μὲ τῆ βαρεῖά τους μυρωδιὰ μαζῆ
μ' αὐτὴ κλεισμένα. Καί ὅταν τὸ στόμα
του ἀγγίξει σ' τὰ χεῖλη τὰ δικὰ της
τόση ἐπιθυμία ἔσβεστη, ἀνίκητη, μεγάλη,
πού ἀφείθηκε παρὰλυτη, μὲ στεναγμούς
κοιμένους, μ' ἀνήσυχη ἀναπνοή, μὲ φου-
σκωμένο στήθος σ' τῆ φερωτῆ του ἀγκα-
λιά ὅπου γλυκὰ τῆ σφίγγει. Τὸ κύμα
στρώνει ὁρσερό κρεβάτι τὰ νερά του καί
γύρω τους σηκώνεται πελώριο σάν τοίχος
γιὰ νά τούς κρύψῃ, τῶν θνητῶν τὰ μάτια
μὴ τούς δοῦνε.

Σ'

Τοῦ κάκου ἡ Λήδα ξαγρυπνᾷ τὸ ζη-
λεμένο κύκνο προσμένοντας νά ξαναϊοῆ
σ' τοῦ ποταμοῦ τὸ κύμα. Δὲν ἐκρατοῦσε
καί πολὺ ἐνός θεοῦ ἡ ἀγάπη. Δὲν ἦταν
Ἔρωσ τῆς καρδιᾶς πού τρέφεται μ' ἰδέας
καί ὄνειρα φανταστικὰ καί πλάθει χί-
λιους κόσμους εὐτυχιμένους, μαγικούς μο-
νάχ' ἀπὸ ἕνα βλέμμα, ἀπὸ ἕνα μόνο νόη-
μα ἀληθινὸ ἢ ὄχι· καί ὁ καιρὸς περνᾷ γορ-
γὸς χωρὶς ἄν νά τὸ νοιώσῃς. Ἦταν ἀγάπη
ὕλική, τῆς σάρκας μαλλον πόθος καί ἐσθύ-
στηκε σ' τῆς ἡδονῆς τῆ γλυκερῆν ἀγκάλῃ
ὡς σβύνεται τὸ φῶς κεριοῦ σ' τὸ φῶσμα
τ' ἀγέρα. Μὰ δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς,
καί ἡ Λήδα ἔφερε σ' τῆ γῆ πεντάμμορφο
κορᾶσι, γέννα ἀλήθεια θεϊκῆ τῆ ξικου-
στὴν Ἑλένη. Εἶχε σμιγμένα ἀδελφικά τὰ
κάλλη τῆς μητέρας μὲ τὸν πατέρα τὸ
τρακνὸ ἐκεῖνο μεγαλεῖο, καί σάν παιδιὸ τοῦ
Ἔρωτα, γι' αὐτὸν ἦταν πλάσμένη.

ΤΑΓΚΡΕΑΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τὸ ὑγιεινότερον μέρος τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου τῶν ἐπισκε-
πτομένων τὴν μεγάλην εἰρκτὴν τοῦ Πεντο-
βίλλ ἐν Λονδίῳ εἶπε, καί δικαίως, ὅτι τὸ
κατάστημα τοῦτο εἶνε ὁ ὑγιεινότερος τόπος
τῆς Ἀγγλίας. Ἐκ 12 χιλιάδων καταβίων
οἷτινες κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εὐρίσκοντο ἐν
τῷ καταστήματι, ἀπέθανον μόνον ἑννέα. Ἀς
γίνῃ τὸρα σύγκρισις πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς
φυλακὰς.

Ἡ μηχανικὴ δύναμις τοῦ
καταρράκτου Νιαγάρα.

Αἱ ἐργασίαι πρὸς τεχνικὴν ἐκμετάλλευσιν
τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ καταρράκτῃ τοῦ Νιαγάρα
εὐρισκομένης δυνάμεως, ἐπερατώθησαν ἤδη
ὑπὸ τῆς ἐταιρίας τοῦ Νιαγάρα μὲ δαπάνην
20 ἑκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ τὰς πλη-
ροφορίας τοῦ διευθύνοντος μηχανικοῦ, καθη-
γητοῦ κ. Φόρβες, εἰσὶν ἤδη ἔτοιμοι τρεῖς
μεταβιβαστικοὶ ὑδροτροχοὶ ἑκάστος 5000 ἰπ-
πων δυνάμεως· τὸ ὕδωρ ρίπτεται ἐπὶ τῶν
τροχῶν τούτων διὰ μεγίστων σωλήνων ἐκ

γάλυβος διαμέτρου 2,1 μέτρων, μὲ πῦσιν
42 μέτρων. Ἡ ἀποκτομένη μηχανικὴ δύνα-
μις μετατρέπεται εἰς ἠλεκτρισμὸν καί παρέ-
χεται ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην εἰς τοὺς συν-
δρομητάς, ὑπολογίζουσι δὲ ὅτι θὰ κοστίσῃ
ἐλιγώτερον τοῦ ἀτμοῦ καὶ εἰς τὴν πόλιν
Βούμφραλο ἔτι, ἀπέχουσαν 24 χιλιάμετρα τοῦ
Νιαγάρα, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἐκεῖ ἐργοστάσια
θὰ καταναλίσκωσιν ὅλον τὸ ποσὸν τῆς δυ-
νάμεως ταύτης. Ἡ ἐταιρία ἔχει ἐν τούτοις
τὸ δικαίωμα νά παραλάβῃ ἑτέρας 200,000
ἵππων ἐκ τῆς ἀμερικανικῆς πλευρᾶς τοῦ
καταρράκτου καί σχεδιάζει νά παραλάβῃ ἑτέ-
ρας 250,000 ἐκ τῆς Καναδικῆς πλευρᾶς,
ὅς θὰ χορηγῆ ὅλους ὑπὸ μορφήν ἠλεκτρι-
σμοῦ, τὸ πρῶτον, εἰς τὰ περίχωρα. Ἡ με-
γαλοπρεπὴς αὕτη ἐπιχειρήσις τῆς ἀντλή-
σεως δυνάμεως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς
κερδοσκοπίας, διότι ὑπόθεσις ἡ τιμὴ ὄλων τῶν
πέριξ γαίων ἐπὶ τῆ προϋποθέσει ὅτι θὰ ἰδρω-
θῶσι πέριξ ἐργοστάσια. Ἐν τούτοις δύναται
νά ἀντληθῇ ἀκόμη πολλὴ δύναμις ἀπὸ τοῦ
Νιαγάρα ἀπὸ τὸ σύνολον αὐτῆς ὑπολογίζε-
ται εἰς 15 ἑκατομμύρια ἵππων.

Τὰ ὑψίστα δένδρα τῆς γῆς.

Ἐνῷ πρὸ ἐλίγου ἔτι ἡ Sequoia gigan-
tea τῆς Καλιφορνίας ἔθεωρεῖτο ὡς τὸ δέν-
δρον τὸ φέρων τοὺς ὑψίστους κορμούς, νῦν
ἀπεδείχθη ὅτι τὸ Γομμεδέενδρον τῆς Αὐστρα-
λίας, Eucalyptus amygdalina κατέχει,
ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ὕψος καί τὴν διάμετρον
τῶν κορμῶν, τὴν πρώτην θέσιν. Εἰς προφυ-
λαγμένας καὶ ὑγρὰς πεδιάδας εὐρίσκει τις ὄχι
σπανίως κορμούς τοῦ δένδρου τούτου ὕψους
122 μέτρων· ἕνα φαντασθῆ τις τί σημαίνει
τοῦτο ἀρκεῖ νά σκεπθῆ ὅτι διὰ νά ἐπιτευχθῆ
τὸ ὕψος τοῦτο πρέπει νά τεθῶσιν ἐπ' ἀλ-
λήλους 67 ἄνθρωποι ἀσυνήθους ὕψους 180
ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Εἰς ἐκ τῶν κορμῶν
τῶν δένδρων τούτων εἶχε διάμετρον 21 μέ-
τρα, δηλ. θὰ ἐγκραίνοντο 12 ἄνθρωποι ὕψους
180 ἑκατοστῶν νά τεθῶσιν ἐπ' ἀλλήλους, διὰ
ν' ἀποτελέσωσι στήλην ἴσην πρὸς τὸ πάχος
τοῦ κορμοῦ· τὸ δένδρον τοῦτο εἶχεν ἔτι εἰς
ὕψος 44 μέτρων διάμετρον 3 μέτρων. Ἀξία
παρρηρήσεως εἶνε εἰς τὰ δένδρα ταῦτα καί
ἡ ταχεῖα ἀνάπτυξις αὐτῶν. Τινὰ ἐξ αὐτῶν
ἀπέκταν εἰς 8 ἔτη ὕψος 15 μέτρων, ἄλλα
εἰς 2 μόνον ἔτη ὕψος 6 μέτρων.

Μέγας ρωσθικός οἰδηροδρόμος.

Τὸ Λονδίνον πρόκειται κατὰ τὸ ἀγγλικὸν
περιοδικὸν «Transport» νά συνδέθῃ μετὰ
τῆς 175 χιλιάμετρα ἀπεχούσης Βιρμινγᾶ-
μις διὰ ρωσικοῦ σιδηροδρόμου, ὅποιον εἴ-
χομεν ἄλλοτε ἐν μικρογραφίᾳ ἐνταῦθα παρὰ
τὸ Ζάππειον. Ὡς ἀφετηρία θὰ χρησιμεύσῃ
πύργος ὕψους 300 μέτρων, αἱ δὲ γραμμαὶ
θὰ ὑποδασιάζωνται ὑπὸ μεταλλικῶν στύλων
οἷτινες πάλιν θὰ ἰστανταὶ ἐπὶ σειρᾶς πύργων·
οἱ πύργοι ο἗τοι οἷτινες πρέπει νά εὐρίσκωντα
εἰς ἀπόστασιν 90—100 μέτρων ἀπ' ἀλ-
λήλων, θὰ γίνωνται σὺν τῇ ἀποστάσει μι-
κρότεροι, ὥστε ἡ ὅλη γραμμὴ νά ἀποτελῇ
κεκλιμένην ἐπιράνειαν. Κατὰ τοὺς γενο-
μένους ὑπολογισμούς πρέπει ἡ κλίσις εἰς
ἑκαστον μέτρον νά περιλαμβάνῃ 4 χιλιοστά
τοῦ μέτρου. Εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου ὅμως
πρέπει νά κτισθῇ ἕτερος πύργος ὕψους 300
μέτρων. Εἰς τὸ ὕψος τοῦ δευτέρου τούτου
πύργου πρέπει νά ἔλκεται ἡ ἀμείωστονίγια
δι' ὑδραυλικῆς μηχανῆς καί ἐκεῖθεν ἀφι-

νομένη νά φθάσῃ μέχρι Λονδίνου. Ἐτέρα
παρὰλλήλιος τρέχουσα γραμμὴ καί μὲ τὰς
κλίσεις καί τὰ ὕψωματα εἰς ἀντίθετον διεύ-
θυνσιν, θὰ χρησιμεύῃ διὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς
Βιρμινγᾶμην. Τὰ ἔξοδα τοῦ νέου τούτου
σιδηροδρόμου θὰ εἶνε πολλὰ μέγαρα ἐννοεῖται,
διότι πρέπει νά κατασκευασθῶσιν οὐχὶ ἐλι-
γώτεροι τῶν 2000 μεταλλικῶν πύργων δια-
φόρων μεγεθῶν. Τὰ σχέδια διὰ τὸν σιδηρό-
δρομον εἶνε ἤδη ἔτοιμα καθ' ἃ λέγεται. Εἶνε
μόνον ζήτημα εἰς τοιούτου εἶδους σιδηρό-
δρομος θὰ εὐρῇ ἀρκετοὺς πελάτας.

Φιλολογικά, Καλλιτεχνικά, Ἐπιστημονικά,
Εἰδηύσεις.

Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν ὅτι ὁ κ. Ἰάκωβος Πο-
τόλως ἀπεπεράτωσε τὴν μετάφρασιν τῆς Ἰλιά-
δος. Ἡ προσεχὴς δημοσίευσις τοῦ ἐπιβλητικοῦ
τούτου ἔργου, οὗτο συντελεσμένου, θὰ χαιρετισθῇ
ὑπὸ τοῦ παρ' ἡμῖν φιλολογικοῦ κόσμου ὡς γεγονός
βαρυσήμαντον. Καί ὅσοι θὰ ἐντυφλήσων εἰς τὴν ἀνά-
γνωσιν τοῦ ὁμήρου ἀριστοτεχνικῶς ὑπὸ τούτων
ὥραϊαν καί προσίτην μορφήν, καί ὅσοι θὰ εὐρουν ἐν
τῇ μετάφρασει γλωσσικὸν καί ρυθμικὸν πλοῦτον, ἄξιον
μελέτης καί ἐκμεταλλεύσεως, θὰ συγχαροῦσι βεβαίως
μετ' ἡμῶν διαπρεπῆ λόγιον, διὰ τὴν αἰσίαν ἀποπε-
ράτωσιν τοσαύτου ὠφελίμου ἔργου.

Ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν παριστᾷ τὴν προτομὴν τοῦ Κο-
ραῆ, τὴν ἐπὶ τοῦ ἐν Παρισίοις μνημείου αὐτοῦ
στήθεσαν ἐσχάτως. Εἶνε ἔργον τοῦ γλύπτου κ. Λα-
ζάρου Σόγγου πιστότατον, ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἔκμα-
γειοῦ τοῦ Ληβέντος κατὰ τὸν θάνατον τοῦ Κοραῆ.
Ἐπὶ τῷ προσθίῳ μέρει ἐγαράχθησαν αἱ λέξεις
«ΚΟΡΑΗΣ 1748—1833» καί ὀπίσθεν «Οἱ ἐν Πα-

ρισίοις ὁμογενεῖς καί ὁ σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων
σπουδαστῶν ἐφρόντισαν, Α. Σάωχος καί Π. Κρίνος
ἐποίησαν. 25 Μαρτίου 1895».
Ἐἰς κομψὸν τομίδιον, μετὰ τριῶν ὥραϊων φωτολι-
θογραφικῶν εἰκόνων ἐκτός τοῦ κειμένου, ἐξεδόθη ὁ
Δαίμων, τοῦ διασήμεου ρώστου ποιητοῦ Λέρον-
τοφ, κατὰ μετάφρασιν Π. Α. Ἀξιώτου. Ἐκ τοῦ
προλόγου, τὸν ὅποιον προτάσσει ὁ κ. Σπυρίδων Πα-
γανήλης, ἀποσπῶμεν τὰ ἐπιόμενα: «Εἰς ἐμὲ, ἀγνο-
οῦντα τὴν ρωσικὴν, δὲν ἀπόκειται νάποραθῶ γνώ-
μην περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς μετάφρασεως. Ἄλλοι,
βαθέως ἐγκρατεῖς τῆς ρωσικῆς βεβαιούσιν, ὅτι ἡ
ἑλληνικὴ μετάφρασις τοῦ Δαίμονος εἶνε ἄριστον
ὑπόδειγμα ἀκριβείας, πίστεως εἰς τὴν ἔνοιαν, καί
εὐσυνειδήτου μεταφραστῆ ὑπὸ τὴν ἀβρὰν ἑλληνικὴν
γλῶσσαν τοῦ σπαργῶντος στίχου τοῦ πρωτοτύπου.
Ἐἶδον ἰταλικὰς καί γαλλικὰς μετάφρασεις τοῦ Δαί-
μονος, ὁμολοῦν δὲ ὅτι εὐρίσκω τὴν ἑλληνικὴν
πολλῷ ὑπερέραν λόγῳ ρυθμοῦ καί γλωσσικοῦ κάλ-
λου».

Τὴν ἐδδόμην Ἀπριλίου θὰ τελεσθῶσι μετ' ἐπιση-
μοτήτος ἐν Ὀλυμπίᾳ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προ-
τομῆς τοῦ Ἑρνέστου Κουρτίου. Τὰ μέλη τῶν ἐν-
ταῦθα ξένων ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν θὰ παρασταθῶσι
κατὰ τὴν τελετὴν, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτων ἀφι-
χθησαν ἤδη καί περιμένονται πολλοὶ ἔθνοι καί ἰδιῶ
γεγεμανοί.

Ἐπὶ τῶν ἐνταῦθα μαθητῶν καί θαυμαστῶν τοῦ
Ἑρνέστου Κουρτίου ἐξεδόθησαν τὰ ἐπιόμενα ἔργα,
ἀφιερῶμενα πρὸς τὸν ἐνδοθὸν διδάσκαλον ἐπὶ τῇ
ὀδογηστικῇ αὐτοῦ ἐπιτείῳ, τὴν ὅποιαν εἰόρτασε τὸν
παρελθόντα Αὐγούστον: Κοσμογονικοὶ Μῦθοι, ὑπὸ
τοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτου, Συμβολαὶ εἰς τὴν Τοπογρα-
φίαν τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνδρέου Σχολῆ, περὶ
σικυῶν καί σικυάσεως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὑπὸ τοῦ κ.
Κ. Π. Λάμπρου, Ἐκδοσις Πλουταρχεῖου συγγρα-
φῆς παρὰ Teulner ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Βερναρδάκη,
Ἀρροεῖς πηλίνους ἐκ Μήλου ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μυλωνᾶ
καί Τοπογραφία τῶν ἀρχαίων Φερρών ὑπὸ τοῦ κ.
Π. Λάμπρου (ὑπὸ τὰ Πιστηρία).
Ἐπὶ τῶν τίτλων «Χεμερικὰ Νύκτες» ὁ κ. Ι. Π.
Ἰωαννίδης ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤρφατο ἐκιδόνων
τὰ ἔργα του. Ἐξεδόθη ἤδη τὸ α' τεῦχος τοῦ πρώτου
τόμου, περιλαμβάνον διάφορα ποιήματα.

Ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁμογενὴς κ. Γεώργιος Ἀβέρωφ
προσέφερεν ὑπὲρ τῆς ἀνάδοξσεως τῶν Ὀλυμπια-
κῶν Ἀγίων 500,000 φράγκων. Ἡ σημαντικώτατη
αὕτη δωρεὴ ἐγένετο κατόπιν αὐτογράφου ἐπιστολῆς
τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαβόλου, προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς
τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγίων, κομισθείσης πρὸς τὸν κ.
Ἀβέρωφ ὑπὸ τοῦ κ. Τιμοθέου Φιλιππίου.
Τὴν Μ. Παρασκευὴν ἐγένετο κατὰ τὸ σῆμα, μετὰ
πολλῆς μεγαλοπρεπείας καί τάξεως, ἡ ἐφορὰ τῶν
ἐπιταφίων. Ὁ καιρὸς ἠνθύνει τὴν ἐορτήν.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Συνεδρίασις τῆς 1 Μαρτίου. — Ὁ κ. Μυ-
λωνᾶς ὁμιλεῖ περὶ πηλίνου ἀμφορέως ἐκ Μή-
λου, ἀγορασθέντος πρὸ δύο ἐτῶν ὑπὸ τῆς ἀρ-
χαιολογικῆς ἐταιρείας καί ἀποκειμένου νῦν ἐν
τῇ Α' αἰθούσῃ τῶν ἀγγείων τοῦ κεντρικοῦ μου-
σείου ὑπ' ἀρ. 354 (ἔδ. 4ον τεύχος τῆς ἀρχαιολ.
ἐφημ. τοῦ 1894 «ἀμφορεὺς πηλίνος ἐκ Μή-
λου»). — Ὁ ἐταῖρος τῆς σχολῆς κ. Πάλλας
ἀνακινῶναι τὰ ἐξαγόμενα τῶν ἐπὶ τόπου με-
λετῶν αὐτοῦ περὶ τῆς ζωφόρου τοῦ Ἐρεγθίου,
ἧς πολλὰ γλυπτὰ σώζονται ἔτι ἐν τῷ μουσεῖῳ
τῆς Ἀκροπόλεως (ἐξεργασμένα ἐκ πεντελήσιου
μαρμάρου, ἦσαν γομφωμένα ἐπὶ τὸν κυκλῶν
πλακῶν ἐλευσινιακοῦ λίθου, αἷτινες ἐν μέρει
κατὰ χώραν σώζονται, π. γ. κατὰ τὴν ἀνατο-
λικὴν πλευρὰν τῆς βορείας προστάσεως). Ἐκ
τούτων ὅμως οὐδὲν δύναται νά ταυτισθῇ πρὸς
τὰ ἐν τῇ γνωστῇ ἐπιγραφῇ CIA I 322 μνημο-
νευόμενα. Ἐννεμήκοντα καί ἐν τεμαχίᾳ διέ-
κρινεν ἐκ τῶν ἐν τῷ μουσεῖῳ γλυπτῶν ἀνή-
κοντα εἰς τὴν ζωφόρον ταύτην (τὰ πλείστα γυ-
ναικεῖα μορφαί), ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ἀνα-
φέρει μᾶλλον μορφὰς ἐν κινήσει εὐρισκομένας,
ἔξ ὧν σχεδὸν οὐδεμίαν σήμερον σώζεται, αἱ
ὑπάρχουσαι, ἤρεμον στάσιν ἀηλοῦσαι, πρέπει
ν' ἀνήκον εἰς τὰ θεώμενα πρόσωπα. Εἰς δύο δὲ
μεγέθη διακροῦνται τὰ σωζόμενα, τὰ μὲν μι-

κρότερα έχοντα ύψος 0,58 μ., τὰ δὲ μεγαλειότερα 0,65 μ. Ἐβδομήκοντα μορφαὶ ἐκ τῶν μεγαλειότερων ἀνήκον εἰς τὰς πλάκας τῆς βορείας προστάσεως, τριάκοντα δὲ τῶν μορφῶν τούτων σώζονται. Αἱ ἐπὶ τῶν πλακῶν ὄπαι τῶν γόμφων, δι' ὧν συνδέοντο τὰ γλυπτὰ πρὸς τὸν ἐλευσινιακὸν λίθον, εἶνε οὕτως διατεταγμέναι, ὥστε αἱ μὲν ὑψηλότερον κείμεναι ἀναλογουσι πρὸς τὰς ἰσταμένας μορφάς, αἱ δὲ χαμηλότεραι πρὸς τὰς καθήμενας. Καὶ περὶ τῶν παραστάσεων ὁ λαλῶν κάμνει ὑποθέσεις τινάς, ὡς π. χ. περὶ τῶν ἐν τῇ προσθίᾳ πλευρᾷ τῆς β. προστάσεως, ἐνθα πιθανῶς παρίστατο ἡ γέννησις τοῦ Ἐριχθωνίου. Αἱ ἐκατέρωθεν προστρέχουσαι κόραι ἴσπευδον ἢ ἀναγγελλουσιν εἰς τοὺς θεοὺς τὸ γεγονός τοῦτο. — Ὁ κ. Δαίρπελδ ἀνακοινώνει περὶ τῶν παρὰ τὴν Ἐνεακρούου ἀνασκαφῶν ὅτι ἐκ τοῦ ἐγγύς ζητουμένου Ἐλευσινίου, ὅπερ περιέβαλλε παραμειβούσα κατόπιν τὸ πελαργικὸν ἢ γνωστὴ πλέον ἀρχαία ὁδός, οὐδὲν ἔγχοις εὐρέθη ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ὁ βράχος κείται εὐθὺς ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος, ἐνωρὶς διὰ τοῦτο ἐξέλιπε πᾶν ἐρείπιον, ὅπερ οὐδεμίᾳ πρόσχωσις ἔσωζε.

Συνεδρίασις τῆς 15 Μαρτίου (τελευταία τῆς χειμερινῆς περιόδου 1894-5). — Ὁ κ. Βλάχου, ὑφηγητῆς τοῦ ἐν Βιέννῃ πανεπιστημίου, συμπληρώνει δι' ἐπιγραφῶν τοῦ ἐν Ὠρωπῇ Ἀμφικρείου τὸ ἐξῆς χωρίον τῆς Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτείας (54,7): εἰσὶ δὲ πεντητηρίδες δ', μία μὲν ἢ εἰς Δῆλον, δευτέρα δὲ Βραυρωνία, τρίτη [δὲ . . .] Α, τετάρτη δὲ Ἐλευσίνα. . . . νῦν δὲ πρόσκειται [. . .] ἐπὶ Κηφισοφῶντος ἄρχοντος (329/8 πρὸ Χρ.) Ὅμοια παραδίδει καὶ ὁ Πολυδεύκης 8,107 λέγων: ἱεροποιοὶ δέκα ὄντες οὗτοι ἔθουον θυσίας τὰς πεντητηρίδας, τὴν εἰς Δῆλον, τὴν ἐν Βραυρωνίᾳ, τὴν Ἡρακλείων (ἢ Ἡρακλειδῶν οἱ κώδικες), τὴν Ἐλευσίνα. Ἡ κατὰ τὸν Πολυδεύκην συμπλήρωσις ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ Ἀριστοτέλους Ἡρακλεία ἔχει τὰς δυσκολίας τῆς, διότι περὶ πεντητηρίδος Ἡρακλείων οὐδὲν εἶνε γνωστὸν, διὸ ἐπροτάθη ἡ διορθωσις τοῦ Πολυδεύκου: Ἡραίστεια ἀντὶ Ἡρακλεία. Ὁ δὲ Μπλάς ἔγραψε: νῦν δὲ πρόσκειται καὶ Ἡραίστεια ἐπὶ Κηφισοφῶντος ἄρχοντος, ὅπερ ὅμως δὲν εἶνε ὀρθὸν διότι ἡ ἑορτὴ αὕτη ἔπρεπε ν' ἀναφέρεται μεταξὺ τῶν ἀρχαιοτέρων. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἀποκαθίστανται καλῶς, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιγραφὰς τοῦ Ἀμφικρείου τὰς ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐφημερίδῃ τοῦ 1891 (σελ. 85 καὶ 89) δημοσιευθείσας. Ἐκ τοῦ θέρους τοῦ 331 ἔχομεν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐπιγραφῶν ψήφισμα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων (ἐπὶ Νικήτῳ ἄρχοντος), ἐν ᾧ λέγεται ὅτι ὁ Φανόδημος Θυμαϊτάδης νενομήθηκεν ὅπως ἂν ἦ τῆς πεντητηρίδος, ἢ τῶν Ἀμφικρείων ἀγλωνότις, ὡς καλλίστη γίγνηται καὶ αἱ ἄλλαι θυσίαι τοῖς θεοῖς τοῖς ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀμφικράου. Ὁ σκοπὸς λοιπὸν ἦτο ἡ ἀνανέωσις τῆς πεντητηρίδος τῶν Ἀμφικρείων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ὁποίων περιήλθεν ὁ Ὠρωπὸς ἀπὸ τοῦ 338. Ὄντως δὲ τὸ 329 ἐωρτάσθησαν τὸ πρῶτον τὰ Ἀμφικρέια, κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου, τὸ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιγραφῇ, τὸ ἐπὶ Κηφισοφῶντος ἄρχοντος. Ὁ ἐν ταυτῇ ἀναφερόμενος πρόεδρος τῆς ἐπιτροπείας μετ' ἄλλων ἐπιφανῶν Ἀθηναίων Φανόδημος Διούλλου Θυμαϊτάδης εἶνε ἀναμφιβόλως, λέγει ὁ ῥήτωρ, ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς Ἀθίδος (ἴδε FHG I 366): πολλοὶ Ἀττικοὶ συγγραφεῖς Ἀθιδῶν ἦσαν ἱερατικοῦ γένους, ὁ οὖν δὲ αὐτοῦ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ πάππου, ἀπέθανε τὸ 290. Ὁ Ἀριστοτέλης λοιπὸν ταυτὴν τὴν πεντητηρίδα, τὴν τῶν Ἀμφικρείων, ἐννοεῖ καὶ εἰς τὸ χαρακτηριστικὸν χωρίον πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς νῆς γράφῃ: Ἀμφικρέια. Τὸ δὲ τοῦ Πολυδεύκου Ἡρακλεία πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς Ἡραίστεια. Οὕτως ἔχομεν τὰς τέσσαρας ἀρχαίας ἑορτάς, πέμπτην δὲ τὴν μετὰ τὸ 338 προστεθείσαν τὰ Ἀμφικρέια. — Ὁ Ῥώσος ἀρχαιολόγος κ. Φαρμακόφσκη ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐν τῷ Κεντρικῷ μου-

σεῖω ἀποκειμένης κεφαλῆς ἐφῆβου ὑπ' ἀρ. 195 (πρόβλ. Δελτίον ἀρχαιολ. τοῦ 1890 σελ. 76 ἀρ. 24), ἣτις μέχρι τοῦδε δὲν ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τινος. Ὅτι τὸ ἔργον προέρχεται ἐξ Ἀττικοῦ ἐργαστηρίου μαρτυρεῖ τὸ ἐγγύριον (πεντητηρίων) μάρμαρον ἀθλητῆν ὅμως δὲν παρίσταται ὡς ἐνομήσθη (Γλυπτὰ τοῦ ἔθν. μουσείου 195 I), διότι αἱ κεφαλὴ ἀθλητῶν τοῦ 5ου αἰῶνος, εἰς δὲ ἀποδεικνύει ὁ ῥήτωρ ὅτι ἀνήκειν ἢ ἐν λόγῳ κερφαλῇ, παρίσταντο ἐν φυσικῷ μεγέθει, ἀλλὰ παιδὰ ἡλικίας 10-14 ἐτῶν. — Ὁ κ. Δαίρπελδ ὁμιλεῖ περὶ τῆς θέσεως τῆς Ἐνεακρούου, τῆς σημειουμένης εἰς τὰ τοπογραφικὰ σχέδια τοῦ 17ου αἰῶνος, πάντα ἀναγόμενα εἰς πρωτότυπον τὸ σχέδιον τῶν ἐν Ἀθήναις τὸ 1658 τὸ πρῶτον ἐγκατασταθέντων Καπουκίνων (ἀντίγραφον τοῦ σχεδίου τούτου ἐδημοσίευσεν καὶ ὁ Guillet ἐν τῷ βιβλίῳ του Athenes ancienne et nouvelle κτλ. par de la Guilletiere, Paris 1675). Εἰς τὰ σχέδια ταῦτα ἡ Ἐνεακρούου τίθεται παρὰ τὴν Πνύκα καὶ τὸν Ἀρειὸν Πάγον, πρῶτος δὲ ὁ Spon κατόπιν μετέθεσεν αὐτὴν εἰς τὸν Ἰλισόν. Παρὰ τὴν Ἐνεακρούου ἀναφέρεται καὶ κατὰ Διονύσου καὶ Ἀπκληπίου, τὰ ὁποῖα καὶ ὑπὸ τῶν τελευταίων ἀνασκαφῶν μαρτυροῦνται (Βακχεῖον καὶ Ἀμύνειον). Καὶ τὸ Ὄδειον δὲ ὑπὸ τῶν τοπογραφικῶν τούτων πινάκων τίθεται ἐνταῦθα ὅπου ὁ Παισανίας τὸ θέτει (πλησίον τῆς Ἐνεακρούου), τὸ μέγεθος δὲ αὐτοῦ ὅπερ ὁ Guillet παρέχει, 100 ποδῶν, συμφωνεῖ ἐντελῶς μετὰ τὰ μέτρα τῶν ῥωμαϊκῶν ὄδειων τοιούτων εἶνε π. χ. καὶ τὸ ἐν Τρωάδι πέρυσιν ἀποκαλυφθέν.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΥ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1895 Πλανήται.

Ἡ Ἄφροδιτη, ἐξακολουθεῖ ζωηρῶς λάμπουσα, ὡς Ἐσπερος, μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἥλιου ἐν τῷ δυτικῷ ὁρίζοντι, εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ταύρου. Τὴν 9 Ἀπριλίου δοῖε 3^ω 10' μετὰ τὸν Ἥλιον, τὴν δὲ 15 εὐρίσκειται ἐν συνόδῳ μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος.

Ὁ Ἄρης, καθ' ἑσπέραν εἶναι βρατὸς ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Ταύρου.

Ὁ Ζεὺς, βρατὸς καθ' ἑσπέραν ἐν τῷ ἀστερισμῷ τῶν Διδύμων.

Ὁ Κρόνος ἀνατέλλει ὀλίγον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἥλιου. Τὴν 12 Ἀπριλίου εὐρισκόμενος εἰς ἀντίθεσιν μεσουρανεῖ τὸ μεσονύκτιον.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Β'

(Ἴδε προηγούμενον φύλλον).

6. — Τί ἐτέθη ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Κολόμβου καὶ κατὰ πρότασιν τίνος;
7. — Δύο νῆσι γίνονται δύο ζῶα, ἂν τῆς πρώτης κοποῦν τὰ δύο πρῶτα γράμματα καὶ ἂν τῆς δευτέρας ἀντικατασταθῇ τὸ δεύτερον.
8. — Πόθεν ἢ ὀνομασίᾳ Βαλτικῆ θάλασσης;
9. — Τίνος εἶνε τὸ ἀπόφθεγμα "Ἐπὶ νεκρῷ μὴ γέλα";
10. —

Σ
Σ . Σ
Σ . . Σ
Σ . Σ
Σ

[Ἐπεται συνέχεια]

Η ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗ
ΕΙΝΕ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ

κ. Κ. Μ. Κων] πολὺν. Εἰμπορεῖτε νὰ θαυμάσητε τὴν ὑπομονὴν μας: τάνευσάμεν καὶ τὰ τέσσαρα. Ἀλλ' εἰς τὴν δοκιμασίαν αὐτὴν δὲν ἐννοεῖτε βέβαια νὰ ὑποβάλλωμεν καὶ τοὺς ἀναγνώστας μας. Πολὺ ἔξυπνον τὸ γράμμα σας, ἀλλὰ μόνον αὐτό. — κ. I. M. Καλάμας. Τὸ φύλλον στέλλεται. — κ. Γ. Τ. Ο. Ἐνταῦθα. Σύμφωναι. Νὰ μᾶς τὸ ὑπεθυμῆτε ὅμως πάλιν τὴν Ἴην Ἰουλίου. — Κ. Β. Ἐνταῦθα. Πάλιν ἦθελα καὶ ἦθελα... Ὅριστε λοιπὸν ἐν ἦθελα, νὰ σᾶς κάμωμεν νὰ ντροπιασθῆτε:

Ἡθελα νᾶγα δύναμι
Νὰ πῶ γὰ σὲ τραγοῦδι,
Π' ὅμοιο νὰ μὴν ἀκούστης
Ποτὲ μέσα στῆ γῆ;
Καὶ ναπιθῶσω βλόδροσο
Στὸ στήθος σου λουλουδι,
Ποῦ νὰ εὐωδιάξῃ αἰκίονα,
Χωρὶς νὰ μαραθῇ.

Ἡθελα ἢ Ἀγάπη μου
Ψηλὰ νὰ μάσηκώσῃ
Σὲ γῶρες ἀστροφώτιστες,
Π' ἄλλη νὰ βροῖ ζωῆ.
Κ' ἀπὸ ψηλὰ τὸ βλέμμα μου
Κατὸ στῆ γῆ νὰ σῶσῃ,
Νὰ σάντικρυσθῇ βλόδρογο,
Χωρὶς νὰ ντροπιασθῇ.

Ἡθελα νᾶγα δύναμι
Κόσμο γὰ σὲ νὰ πλάσω
Μὲ ποταμούς, μὲ θάλασσας,
Μὲ δένδρα, μὲ πουλιά,
Κ' ἀπ' οὐ σὲ ἰδῶ Βασιλίσσα
Καὶ τέτοια σ' ὀνομάσω,
Νὰ πῶσω ἐμπρὸς στὰ πόδια σου
Νὰ μὴ ξυπνήσω παιά!

(Μάργαρης)

Τέτοιο ἦθελα μπορεῖτε νὰ γράψετε σεις; — κ. I. Α. Ο. Ἐνταῦθα. Μερικὰ θὰ χρησιμοποιηθοῦν. Σύμφωναι. — κ. Σ. Μ. Ζάκωνθον. Ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὸ ἐν τῷ 13^ω φυλλαδίῳ τῆς Εἰκονογραφήμενης Ἐστίας δημοσιευθὲν ἀπόσπασμα τῆς μεταφράσεως τῆς Ἰλιάδος ὑπὸ I. Πολυλά, διορθωτέα τὰ ἐξῆς παροράματα:

στ. 62 ἀντὶ πάλιν, γράφε βγαίνει.
» 63 » ὁπίσω, » πάλιν.

Τὸ καλλίτερον ποτόν, ἀνώτερον καὶ τῆς Βενεδικτίνης ἀκόμην, εἶνε ἡ

FEUILLANTINE

τὴν ὁποίαν εὐρίσκετε εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Γεωργίου I. Κοριάου, ὁδὸς Λιόλου παρὰ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—806.